

Kendskabsanalyse

Analyse af danskernes kendskab til og brug af
Nationalpark Vadehavet

Rapport | Nationalpark Vadehavet | Oktober 2020

Epinion

Indhold

- 03 Indledning
- 04 Læsevejledning
- 05 Hovedkonklusioner

Sektion 1: Borgersurvey 2020

- 07 Kendskab og brug
- 19 Holdninger til Nationalparken
- 26 Nationalparkens fremtid
- 31 Frivilligt arbejde

Sektion 2: Udvikling over tid fra 2013 til 2020

- 37 Kendskab og brug
- 43 Holdninger til Nationalparken
- 47 Nationalparkens fremtid

Indledning

Baggrund og formål med undersøgelsen

I forbindelse med evalueringen af Nationalpark Vadehavets aktiviteter i perioden 2017-2020, ønsker Nationalpark Vadehavet at få kortlagt kendskab til og brug af Nationalparken blandt borgere i nærområdet, Region Syddanmark og det øvrige Danmark. Resultaterne skal indgå i Nationalpark Vadehavets evaluering af indsatsen de forudgående år og give input til, hvordan ressourcerne i Nationalparken med fordel kan prioriteres fremover.

Nationalpark Vadehavet har i 2013, 2014 og 2017 gennemført en kendskabsanalyse, for at få viden om borgernes kendskab og holdning til Nationalpark Vadehavet. Undersøgelsen i 2020 er i høj grad en gentagelse af de tidligere undersøgelser, hvilket gør det muligt at undersøge udviklingen i kendskabet og holdningen til Nationalpark Vadehavet fra 2013 til 2020.

I rapportens første del findes resultaterne af undersøgelsen fra 2020. I rapportens anden del ses på udviklingen over tid for de spørgsmål, som kan sammenlignes med spørgsmålene fra undersøgelserne i 2013, 2014 og 2017.

Undersøgelsens datagrundlag og metode

Rapporten er baseret på i alt 1.484 interviews med personer på 18 år eller derover. Alle interviews er gennemført i perioden fra 24. august til 21. september og er primært foretaget online via Epinions Danmarkspanel. Dette er suppleret med interviews foretaget via eksterne paneler for at sikre et tilstrækkeligt antal interviews i områder, hvor det har været svært at indhente det ønskede antal interviews.

I dataindsamlingen har der været opsat kvoter for at sikre, at der blev foretaget disproportionalt mange interviews i kommunerne omkring Nationalpark Vadehavet. Den geografiske fordeling er:

—	—	—
Esbjerg Kommune	Varde Kommune	Fanø Kommune
326	121	24
—	—	—
Tønder Kommune	Øvrige Syddanmark	Øvrige Danmark
140	251	622

Svarene er efterfølgende vejet på køn, alder og bopæl for at gøre stikprøven repræsentativ på disse parametre.

Rapportens opbygning og læsevejledning

Rapportens opbygning

Rapporten består af to hoveddele.

- I den første del findes resultaterne af undersøgelsen i 2020. Her findes svar på spørgsmålene opdelt efter, om sværpersonen bor i nærområdet til Nationalpark Vadehavet, i det øvrige Syddanmark eller i det øvrige Danmark. På den efterfølgende side findes samme spørgsmål, men her er svarene opdelt på hver af de fire kommuner, der udgør Nationalpark Vadehavets lokalområde.
- I rapportens anden del sammenlignes resultaterne for Nationalpark Vadehavets lokalområde med resultaterne fra de tilsvarende undersøgelser i 2013, 2014 og 2017.

Læsevejledning

Ved læsning af figurerne er det vigtigt at huske på, at små forskelle mellem grupper kan skyldes statistisk usikkerhed. Dette gør sig især gældende for de figurer, hvor svarene er opdelt på de fire kommuner, som udgør lokalområdet. Som det fremgår af side 3 er der i Varde og Tønder indsamlet henholdsvis 121 og 140 hvilket giver grundlag for at se på tendenser, men med en vis usikkerhed knyttet til procenttallene. På Fanø er indsamlet 24 svar hvilket betyder, at der her er betydelig usikkerhed knyttet til svarene.

Hovedkonklusioner

Kendskab og brug

- Det uhjulpne kendskab til Vadehavet som Nationalpark er 23%, hvilket er flere end i 2017. Kendskabet til UNESCO Verdensarv er 26%, hvilket er nogenlunde på niveau med 2014. Ikke overraskende er kendskabet størst i Vadehavets lokalområde og falder når man bevæger sig længere væk. Særligt på Fanø er der et højt kendskab.
- Omtrent 1 ud af 3 borgere i det øvrige Syddanmark og 1 ud af 4 fra det øvrige Danmark har besøgt Nationalpark Vadehavet. De hyppigste aktiviteter der foretages i Nationalparken er at gå og opleve naturen – ligesom i 2017.
- 14% i nærområdet har inden for de seneste 3 år oplevet nationalparken via en guidet tur. Det er under 1 ud af 10 fra de øvrige landsdele i Danmark.
- Halvdelen af de lokale borgere har besøgt en udstilling eller attraktion inden for de seneste fem år, og godt 2 ud af 3 har besøgt op mod 3 attraktioner. I det øvrige Syddanmark har 19% besøgt en attraktion eller udstilling.
- Borgerne fra nærområdet besøger hyppigst Fiskeri- og Søfartsmuseet. Borgere fra det øvrige Danmark besøger oftest Vadehavscentret og Højer Sluse/Vidåslusen.
- Der er stor tilfredshed med attraktioner og udstillingerne i området. 91% i nærområdet, 88% i øvrige Syddanmark og 90% i det øvrige Danmark mener, at de er gode eller meget gode. 64% af borgerne i lokalområdet regner med, at de igen vil besøge en udstilling om Vadehavet inden for de næste par år (et fald siden 2017 fra 76%). Andelen i det øvrige Danmark er 38%.

Holdninger til Nationalparken

- Andelen i lokalområdet der synes, at det er positivt at have en nationalpark lige udenfor døren er 42% hvilket er på niveau med tidligere undersøgelser i 2013, 2014 og 2017. Andelen der siger de er 'stolte' er steget fra 8% i 2013 til 27% i 2020.
- 22% siger, at udnævnelsen til Verdensarv vil betyde 'mange flere fordele' for deres område. Dette er en stigning fra 4% i 2013. Kun få forbinder det med ulemper, mens 24% i lokalområdet mener, at udnævnelsen til Verdensarv både giver fordele og ulemper.
- Udnævnelsen til Verdensarv forbindes især med fordele øget turisme, øget branding og kendskab til området samt dyre- plante- og artsbeskyttelse. Ulemperne ses især som øgede restriktioner og begrænsninger af landbrug.

Nationalparkens fremtid

- 76% i lokalområdet og 65% i de øvrige områder vil stemme for Nationalpark Vadehavet, hvis der var folkeafstemning om den. Dette er på niveau med tal fra de tidligere undersøgelser. Kun meget få vil stemme i mod Nationalparken.
- Forurening, klimaforandringer og oliespild vurderes til fortsat at være de største trusler mod Nationalpark Vadehavet i fremtiden. Der er kun lille forskel på trusselvurderingerne afhængig af, hvor i landet man bor.

Frivilligt arbejde

- 13% i lokalområdet siger, at de muligvis vil være interesseret i at bidrage med frivillig hjælp til Nationalparken. Jo længere, man bevæger sig væk geografisk, jo færre ønsker at bidrage via frivilligt arbejde til områdets udvikling.
- Blandt de lokale der vil hjælpe er der størst interesse for at hjælpe med enkeltbegivenheder som finder sted en eller få gange om året som fx den årlige strandrensning, eller udføre praktiske opgaver ved arrangementer. Dette er lig resultaterne fra 2017.

Sektion 1: Borgersurvey 2020

Kendskab og brug

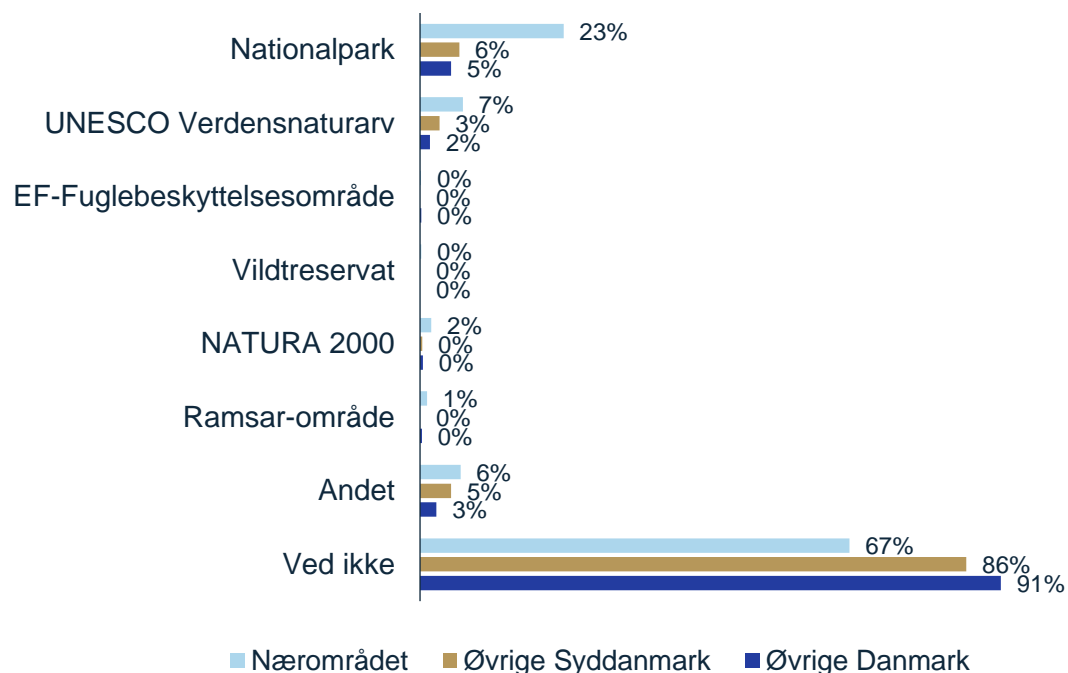
Afsnittet omhandler borgernes kendskab til Nationalpark Vadehavet samt deres benyttelse af parken og de tilhørende udstillinger og attraktioner

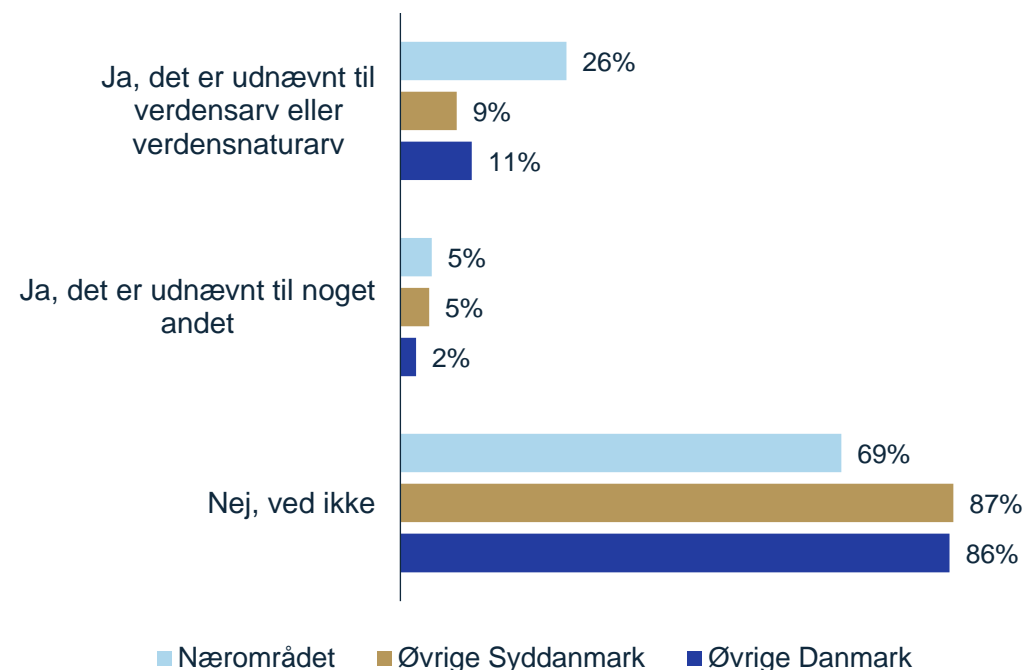
Borgere i nærområdet kender Nationalpark Vadehavet bedst

Knap hver fjerde af borgerne, der bor nær Nationalpark Vadehavet kan huske, at Vadehavet er udpeget som Nationalpark. Andelen er noget lavere blandt borgere i den øvrige del af Danmark (6% og 5%). Borgerne i nærområdet er samtidig også mere tilbøjelig til at kunne knytte andre betegnelser/benævnelser på Vadehavet og langt flere af disse borgere ved, at UNESCO har udnævnt Nationalparken til verdensarv/verdensnaturarv. Der er desuden ikke store forskelle mellem borgere i det øvrige Syddanmark og øvrige Danmark, når det kommer til at huske betegnelser/udnævnelser vedrørende Vadehavet.

Kender du en eller flere af betegnelserne/benævnelserne for den danske del af Vadehavet? (uhjulpet)

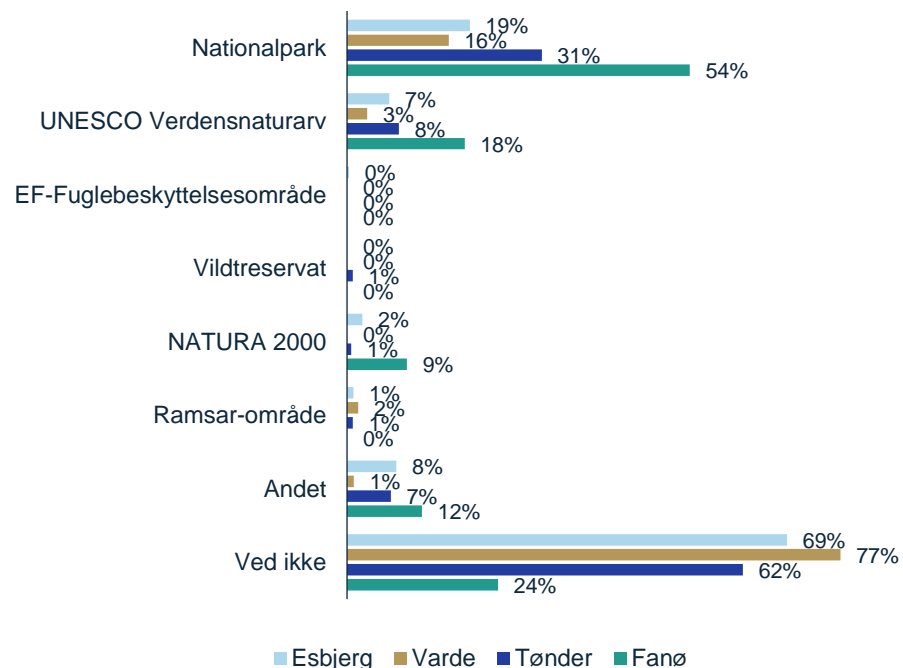
I 2014 udnævnte UNESCO Vadehavet ved en særlig status. Ved du hvad denne status hedder? (uhjulpet)

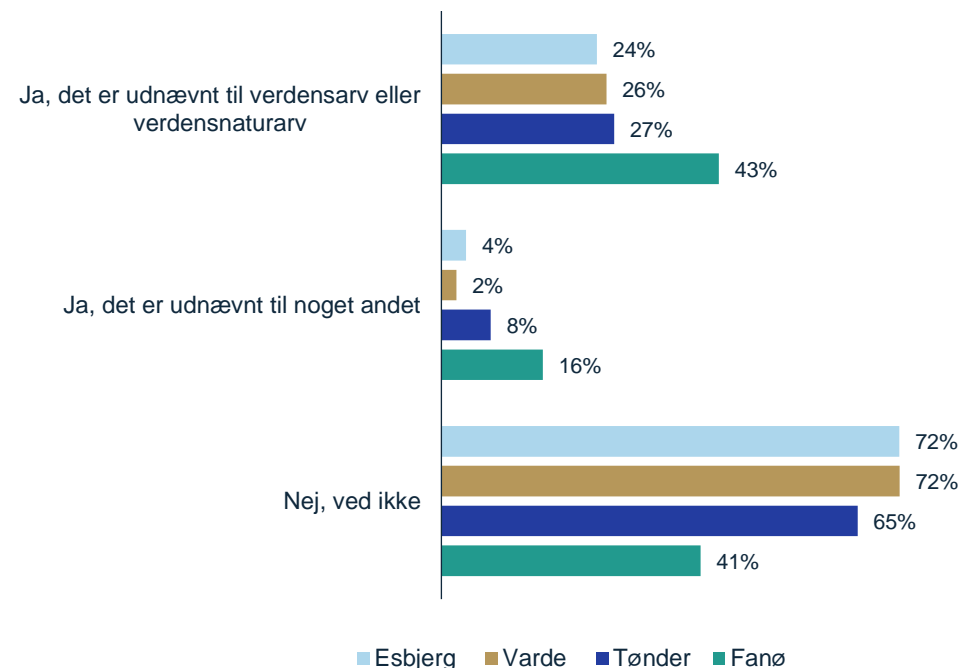
Der er forskel på kendskabet indenfor nærområdet

Kendskabet til Vadehavet som Nationalpark og Verdensarv varierer blandt de fire kommuner, der ligger i nærområdet. Borgere på Fanø har særdeles godt kendskab til Vadehavet. Her er det kun knap en fjerdedel, som ikke kan knytte en benævnelse/betegnelse til Nationalpark Vadehavet (24%), hvor det før de øvrige kommuner ligger på omtrent 2 ud af 3, hvis ikke flere. Ligeså ses lignende resultater ved Vadehavets særlige status.

Kender du en eller flere af betegnelserne/benævnelserne for den danske del af Vadehavet (uhjulpet)?

I 2014 udnævnte UNESCO Vadehavet ved en særlig status. Ved du hvad denne status hedder (uhjulpet)?

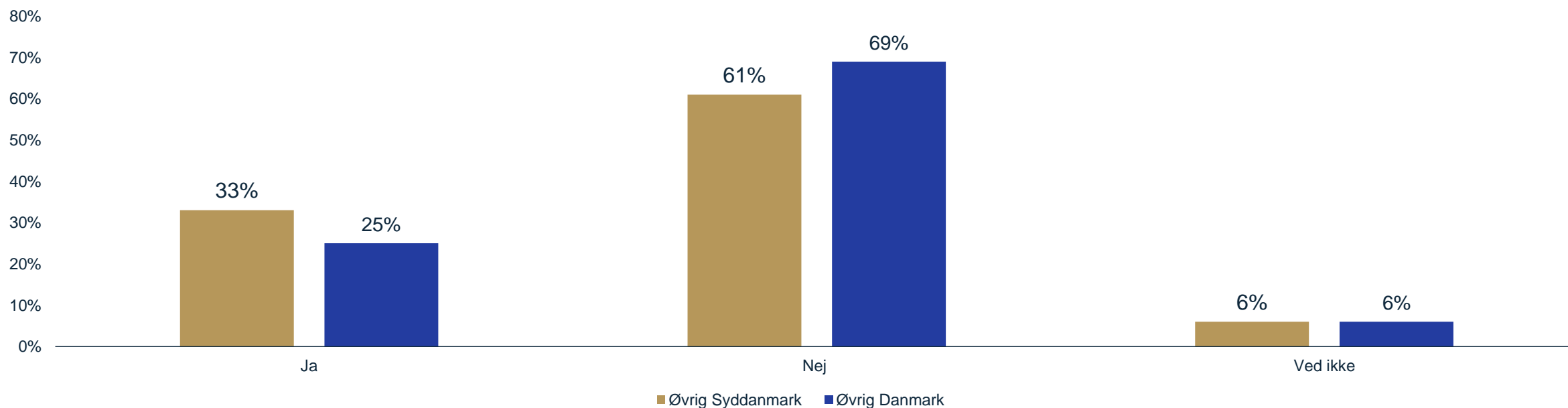

Udenfor nærområdet er der flest besøgende fra den øvrige del af regionen

En tredjedel af borgerne fra det øvrige region Syddanmark har besøgt Nationalpark Vadehavet. Til forskel er det kun en fjerdedel af borgerne fra det øvrige Danmark, der har besøgt området. Det tyder altså på, at den relativt kortere afstand kan have betydningen for borgerens beslutning om at besøge Nationalpark Vadehavet.

Har du besøgt Nationalpark Vadehavet for eksempelvis at bruge naturen, aktivitetsmuligheder, besøge attraktioner eller arbejde?

Her vises andelen fra det øvrige Syddanmark og øvrige Danmark, der har besøgt Nationalpark Vadehavet. Nærområdet har ikke fået tildelt dette spørgsmål.

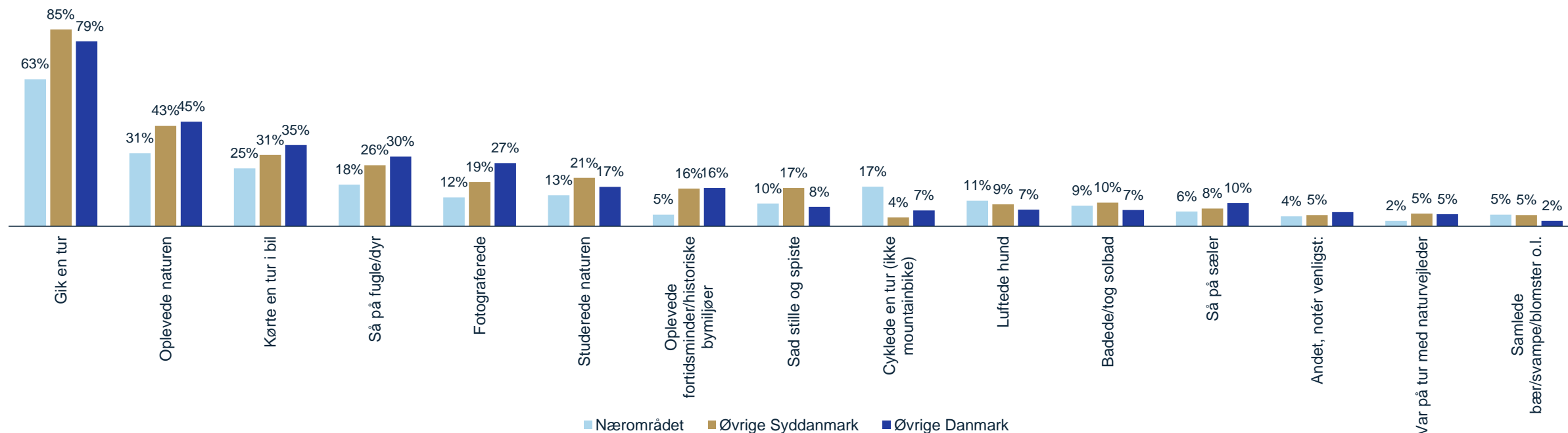

Det er de “rolige” aktiviteter, der fylder mest i Nationalparken

Langt de fleste af dem som har besøgt Nationalparken, har gået en tur heri og generelt er der fokus på de mere ”rolige” aktiviteter i Nationalparken. Eksempelvis er der ikke mange, der har kørt mountainbike, fløjet i faldskærm eller kørt i motorbåd (disse aktiviteter er udeladt fra grafen, men har meget lave procenter.). Det ses samtidig, at andelen, der har foretaget en aktivitet, generelt er højere for borgere udenfor nærområdet, hvilket formentlig kan forklares med, at disse borgere i højere grad prøver forskellige aktiviteter, når de kommer langvejsfra, end borgere, der kan bruge parken dagligt.

Hvilke friluftaktiviteter var du beskæftiget med sidste gang du var ude i det fri i Nationalparken?

Her vises andelen fra det øvrige Syddanmark og øvrige Danmark, der har besøgt Nationalpark Vadehavet og alle borgere fra nærområdet.

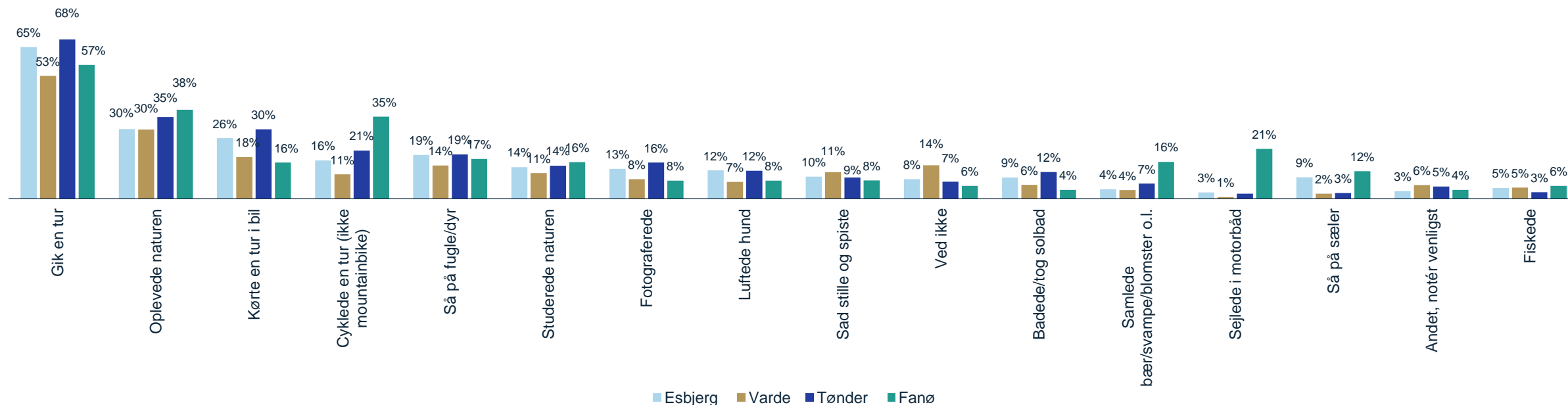

Samme billede tegner sig på det lokale niveau

Når vi ser på nærområdet, er det, ligesom på landsplan, gåture, der er den mest populære aktivitet ved besøg i Nationalpark Vadehavet. Efterfølgende er aktiviteterne som en køretur, en tur på cykel og blot at opleve naturen de foretrukne. Det virker til, at der er rimelig bred konsensus om, hvilke aktiviteter, der er mest populære.

Hvilke friluft aktiviteter var du beskæftiget med sidste gang du var ude i det fri i Nationalparken?

Her vises andelen fra det øvrige Syddanmark og øvrige Danmark, der har besøgt Nationalpark Vadehavet og alle borgere fra nærområdet.

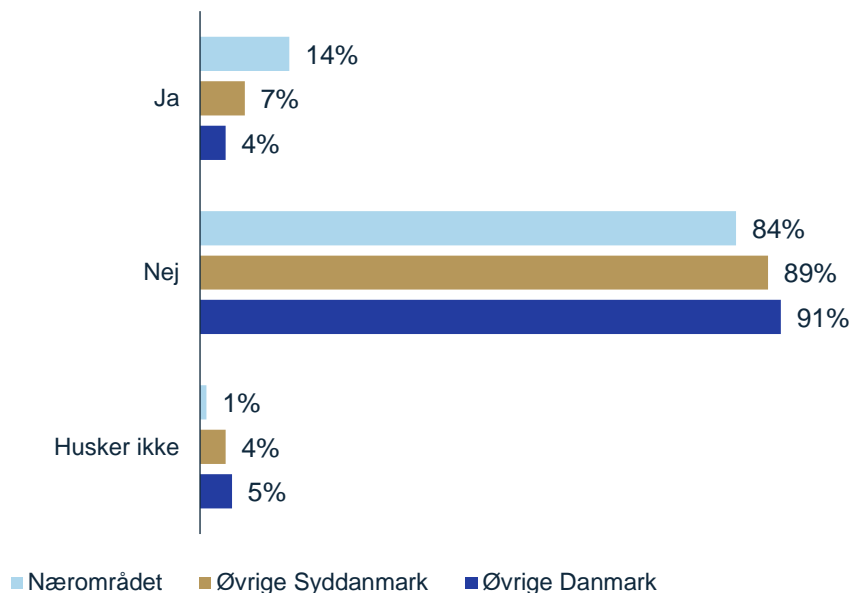

Folk fra nærområdet er mest på tur både med og uden guide

14% af borgere i nærområdet har deltaget i en guidet tur i Nationalparken indenfor de sidste tre år. Denne andel er halvt så stor i det øvrige Syddanmark og færre ses hos borgere fra det øvrige Danmark. Andelen der har været på tur i Vadehavet på egen hånd, er større for alle områder. Her har knap 7 ud af 10 borgere fra nærområdet deltaget, mens andelen er godt 1 ud af 3 i det øvrige Syddanmark, og knap hver femte i det øvrige Danmark.

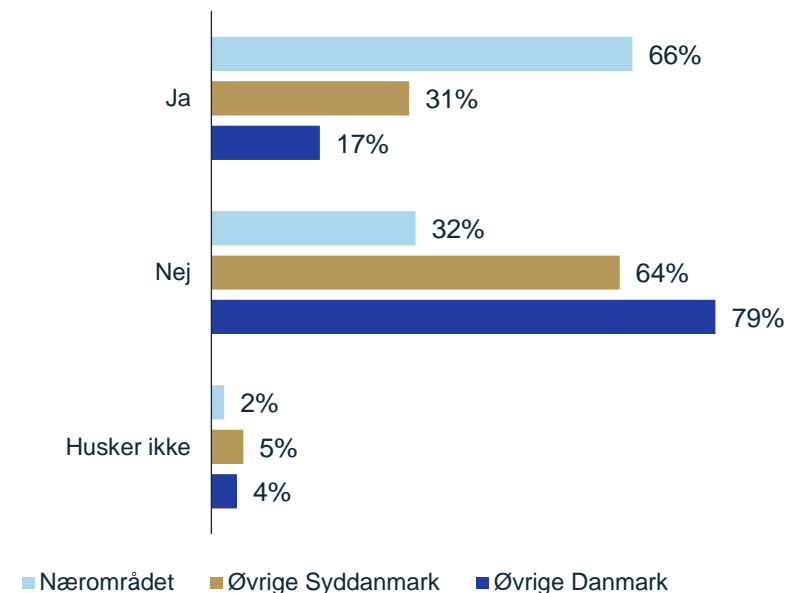
Har du inden for de sidste 3 år deltaget i en tur i Vadehavet med guide eller naturvejleder?

Her vises andelen fra det øvrige Syddanmark og øvrige Danmark, der har besøgt Nationalpark Vadehavet og alle borgere fra nærområdet. Selvom der er spurgt til "Vadehavet" er konteksten for spørgsmålet "Nationalpark Vadehavet", og det må antages, at spørgsmålet er besvaret med afsæt i Nationalpark Vadehavet.

Har du inden for de sidste 3 år taget på tur i Vadehavet på egen hånd – dvs. uden guide eller naturvejleder?

Her vises andelen fra det øvrige Syddanmark og øvrige Danmark, der har besøgt Nationalpark Vadehavet og alle borgere fra nærområdet. Selvom der er spurgt til "Vadehavet" er konteksten for spørgsmålet "Nationalpark Vadehavet", og det må antages, at spørgsmålet er besvaret med afsæt i Nationalpark Vadehavet.

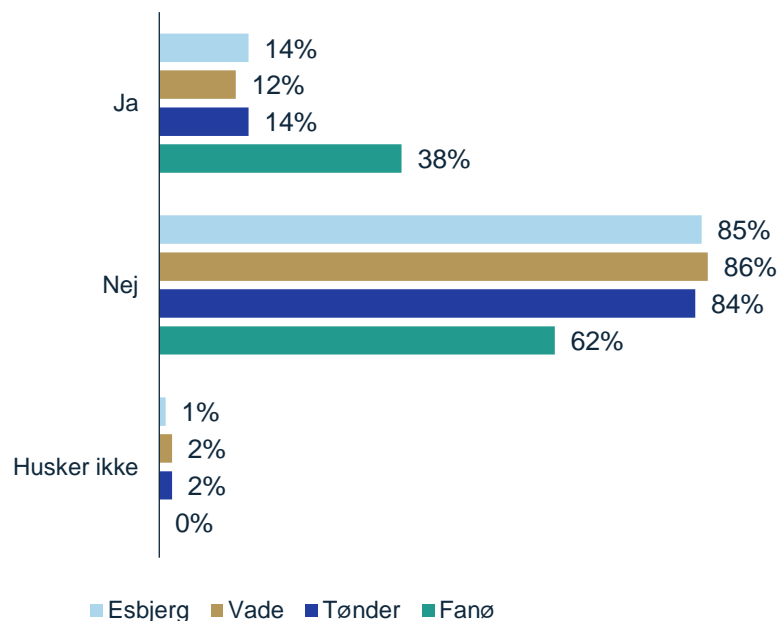

Når det kommer til at deltage i ture, så skiller borgere fra Fanø sig ud

Borgerne fra Fanø er mere tilbøjelige til at tage på guidede ture i Vadehavet sammenlignet med de andre kommuner. Ligeledes er det også borgere fra denne kommune, der oftest tager på tur i Nationalpark Vadehavet på egen hånd. De tre andre kommuner ligner på disse to parametre meget hinanden.

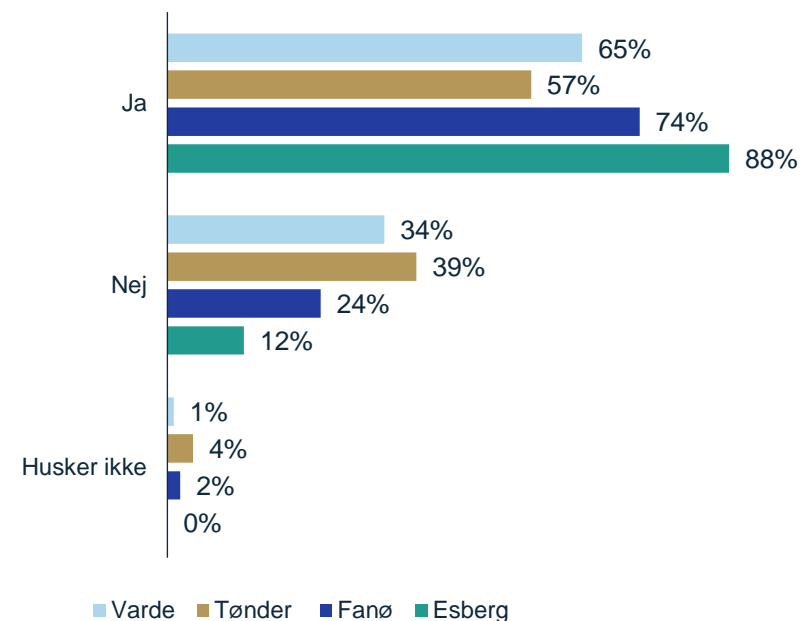
Har du inden for de sidste 3 år deltaget i en tur i Vadehavet med guide eller naturvejleder?

Her vises andelen fra det øvrige Syddanmark og øvrige Danmark, der har besøgt Nationalpark Vadehavet og alle borgere fra nærområdet. Selvom der er spurgt til "Vadehavet" er konteksten for spørgsmålet "Nationalpark Vadehavet", og det må antages, at spørgsmålet er besvaret med afsæt i Nationalpark Vadehavet.

Har du inden for de sidste 3 år taget på tur i Vadehavet på egen hånd – dvs. uden guide eller naturvejleder?

Her vises andelen fra det øvrige Syddanmark og øvrige Danmark, der har besøgt Nationalpark Vadehavet og alle borgere fra nærområdet. Selvom der er spurgt til "Vadehavet" er konteksten for spørgsmålet "Nationalpark Vadehavet", og det må antages, at spørgsmålet er besvaret med afsæt i Nationalpark Vadehavet.

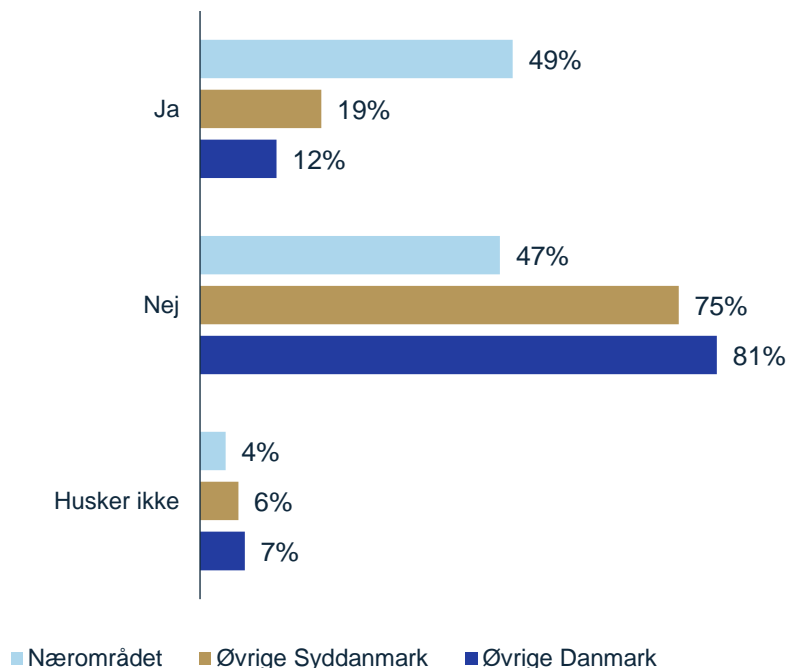

Flere borgere i nærområdet har besøgt en attraktion, og de har gjort det flere gange

Inden for de sidste fem år er det knap halvdelen af borgerne i nærområdet, som har besøgt Nationalpark Vadehavet, besøgt en udstilling eller attraktion om Vadehavet. Denne andel er meget lavere for det øvrige Syddanmark (19%) og det øvrige Danmark (12%). Samtidig besøger andelen af disse borgere også oftere flere attraktioner, når de kommer fra nærområdet ift. de øvrige geografiske grupperinger.

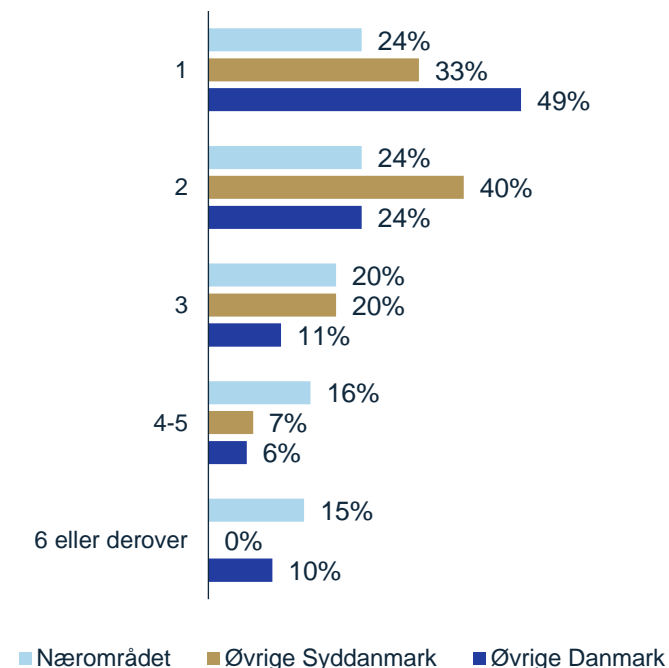
Har du inden for de sidste 5 år besøgt en udstilling eller attraktion om Vadehavet?

Her vises andelen fra det øvrige Syddanmark og øvrige Danmark, der har besøgt Nationalpark Vadehavet og alle borgere fra nærområdet.

Hvor mange gange har du besøgt en udstilling/attraktion om Vadehavet?

Her vises andelen, der indenfor de sidste 5 år har besøgt en udstilling eller attraktion om Vadehavet.

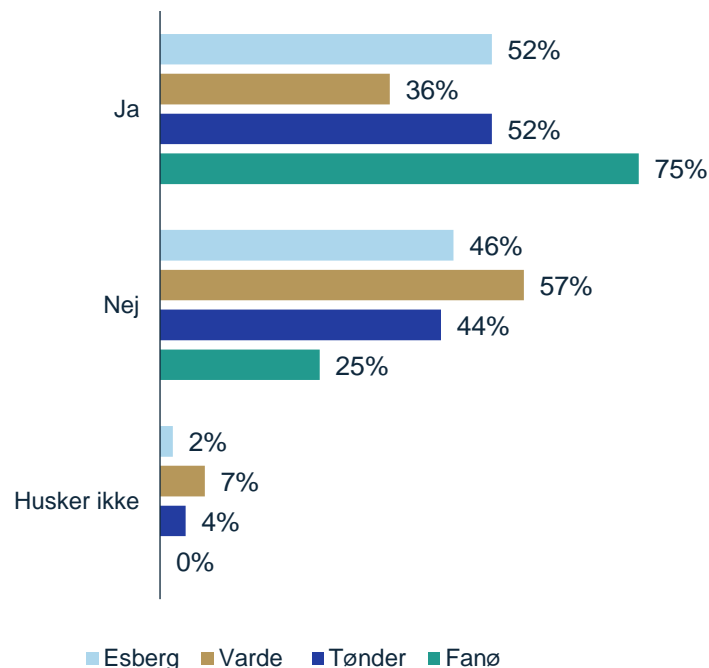

Der er forskelle i besøg af attraktioner/udstillinger nærkommunerne imellem

Der er en tendens til, at borgere fra Fanø kommune har besøgt en attraktion/udstilling oftere end borgere fra de andre kommuner. Der ses samtidig, at borgere fra Varde Kommune i mindst grad besøger området samtidig med, at andelen af kommunens borgere, der besøger attraktioner, også gør det færre gange.

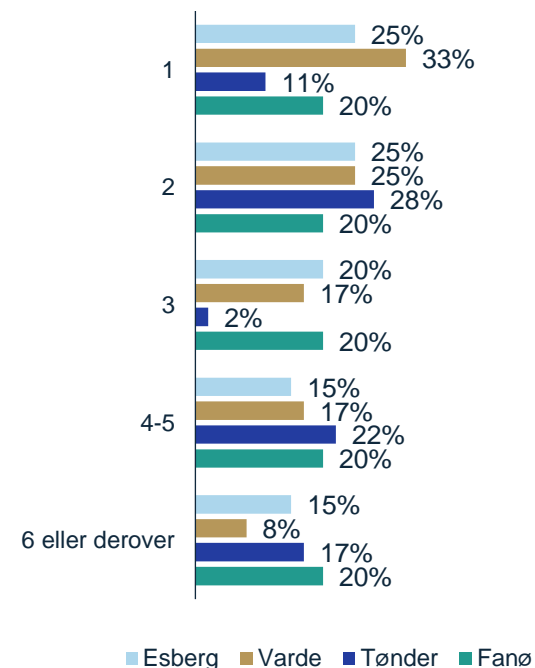
Har du inden for de sidste 5 år besøgt en udstilling eller attraktion om Vadehavet?

Her vises andelen fra det øvrige Syddanmark og øvrige Danmark, der har besøgt Nationalpark Vadehavet og alle borgere fra nærområdet.

Hvor mange gange har du besøgt en udstilling/attraktion om Vadehavet?

Her vises andelen, der indenfor de sidste 5 år har besøgt en udstilling eller attraktion om Vadehavet.

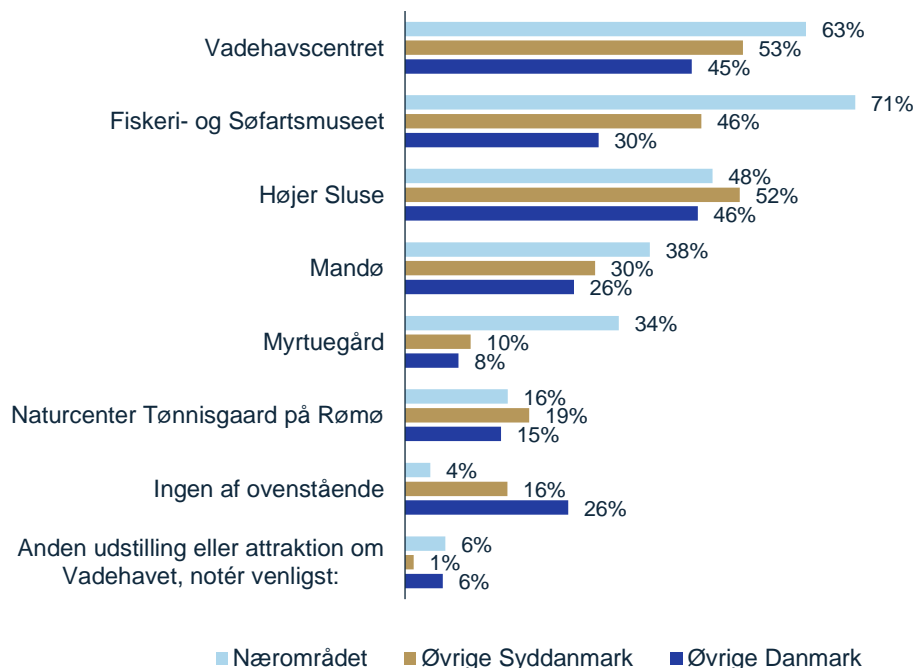

Der er tre topaktiviteter blandt alle landsdele

De oftest besøgte attraktioner og udstillinger om Vadehavet er Vadehavscentret, Fiskeri- og Søfartsmuseet og Højer Sluse. Borgere fra nærområdet har i højere grad besøgt Vadehavscentret, Fiskeri- og Søfartsmuseet samt Myrtuegård end den øvrige befolkning. Samtidig besøges Højer Sluse i større stil af borgere i det øvrige Syddanmark.

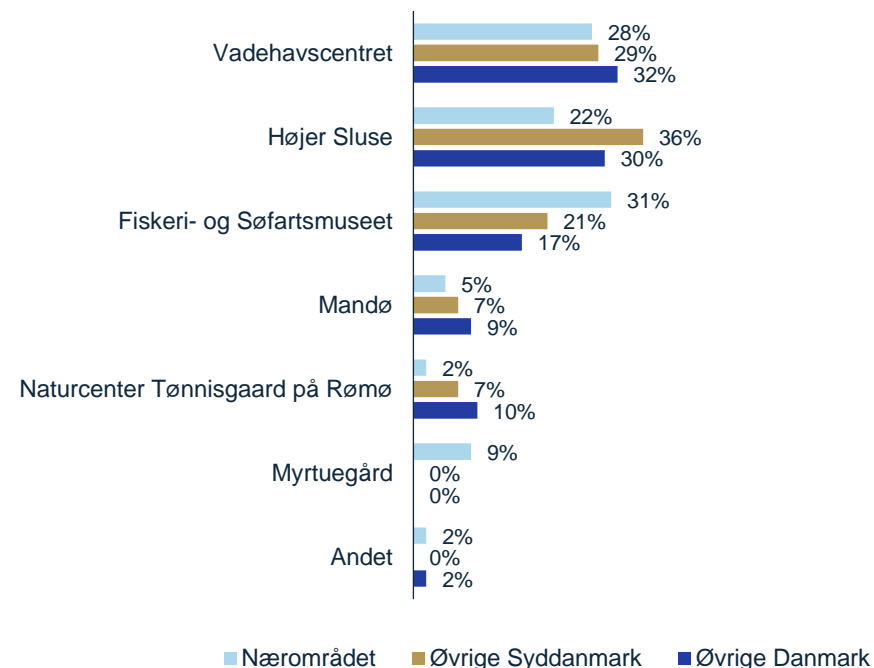
Har du besøgt en eller flere af følgende attraktioner eller udstillinger om Vadehavet?

Her vises andelen der har besøgt en attraktion. Der er kun spurgt til Højer Sluse men svarene indikerer, at der både svares for Højer Sluse og Vidåslusen

Hvilken attraktion eller udstilling om Vadehavet har du senest besøgt?

Her vises andelen der har besøgt en attraktion. Der er kun spurgt til Højer Sluse men svarene indikerer, at der både svares for Højer Sluse og Vidåslusen

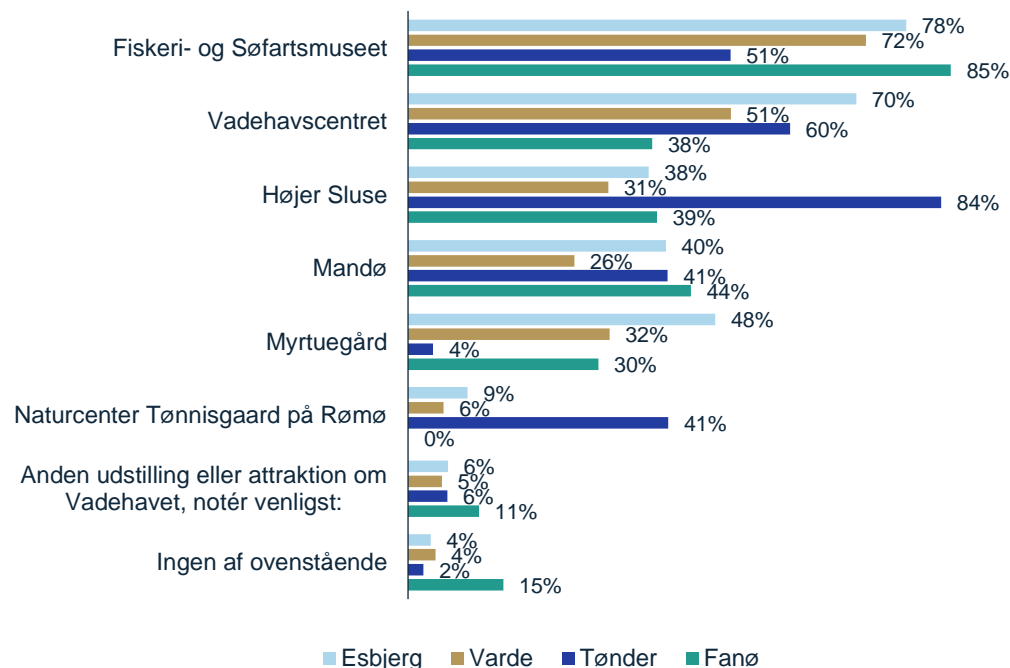

Borgerne fra Tønder skiller sig ud i deres besøg af udstillinger/attraktioner

Af de borgere der har besøgt en attraktion, ses der store forskelle på de lokale kommuner. Borgere fra Tønder skiller sig især ud ved at besøge Højer Sluse og Naturcenter Tønnisgaard i langt højere grad end borgere fra de tre andre kommuner. Borgere i disse kommuner besøger i stedet særligt Fiskeri og Søfartsmuseet.

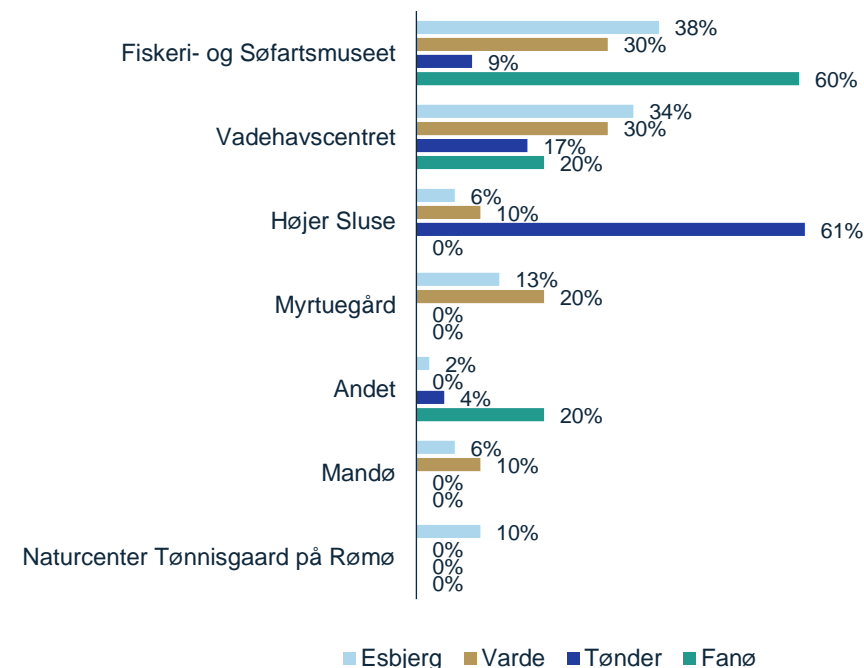
Har du besøgt en eller flere af følgende attraktioner eller udstillinger om Vadehavet?

Andel af dem, der har besøgt en attraktion. Der er kun spurgt til Højer Sluse men svarene indikerer, at der både svares for Højer Sluse og Vidåslusen

Hvilken attraktion eller udstilling om Vadehavet har du senest besøgt?

Andel af dem, der har besøgt en attraktion. Der er kun spurgt til Højer Sluse men svarene indikerer, at der både svares for Højer Sluse og Vidåslusen.

Holdninger til nationalparken

Dette afsnit dækker spørgsmål om betydningen af titlen som Nationalpark og Verdensarv samt fordele og ulemper ved dette

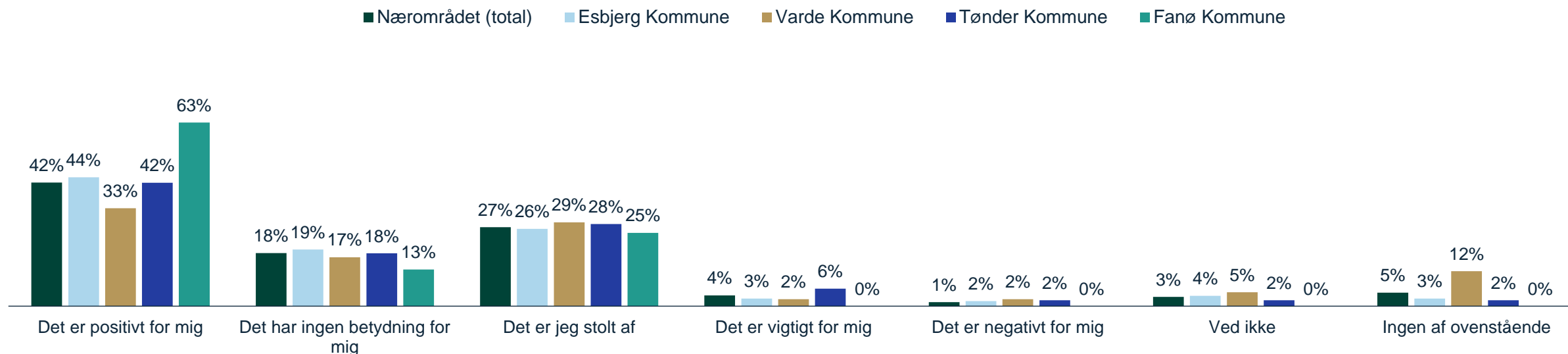

Bred enighed i opbakningen til Nationalpark Vadehavet blandt lokale kommuner

42% af borgerne i nærområdet mener, at det er positivt for dem, at de har en nationalpark i "baghaven". Dette ses særligt for borgerne på Fanø. Dette menes af 63%, hvorimod det kun ses for 1 ud af 3 i Varde Kommune. Derudover omkring hver fjerde stolt af, at have en nationalpark lige uden for deres dør. Der er relativ få i nærområdet og på de enkelte kommuner, der mener at have Nationalpark Vadehavet beliggende lige uden for deres dør, er negativt.

Det danske Vadehav blev i 2010 udpeget som Nationalpark og er en ud af fem nationalparker i Danmark. Hvilken af følgende betydninger har det først og fremmest for dig at have en nationalpark [lige uden for din dør]?

Her vises borgere i nærområdet, da de har fået formuleringen "lige uden for din dør"

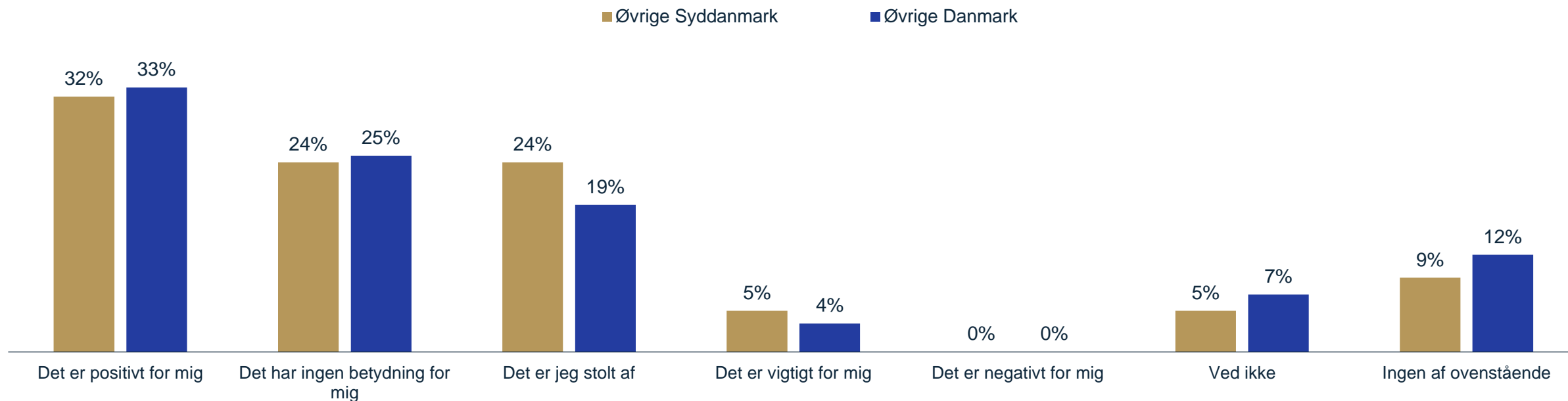

Der er god opbakning til Nationalparken uden for nærområdet

1 ud af 3 borgere uden for nærområdet mener, at det er positivt at have Vadehavet som nationalpark. Samtidig mener hhv. 24- og 19% i de to geografiske områder, at det er noget, de er stolte over. Omtrent 1 ud af 4 borgere i det øvrige Syddanmark og øvrige Danmark mener, at det ingen betydning har for dem.

Det danske Vadehav blev i 2010 udpeget som Nationalpark og er en ud af fem nationalparker i Danmark. Hvilken af følgende betydninger har det først og fremmest for dig at have Vadehavet som nationalpark?

Her vises andelen af borgere i øvrige Syddanmark og øvrige Danmark, da kun de er tildelt dette spørgsmål

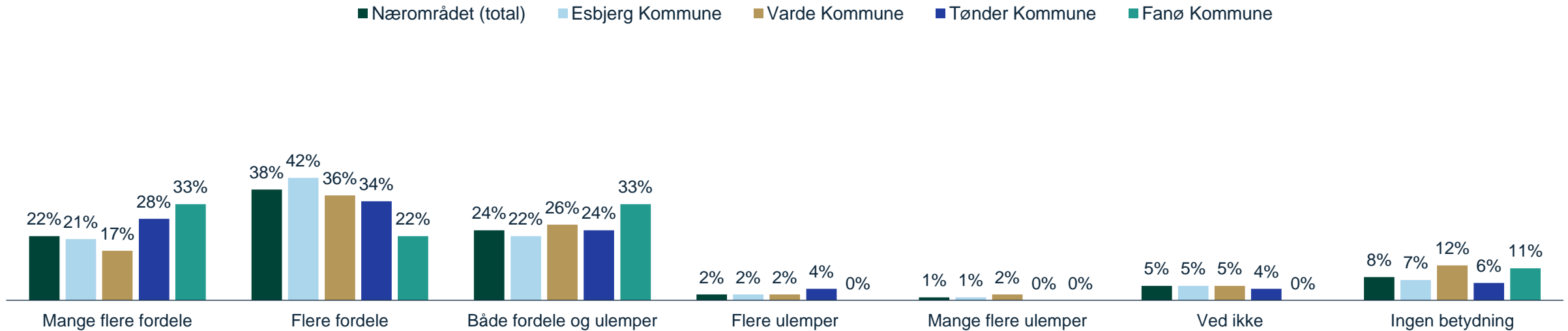
Udnævnelsen af det danske Vadehav til Verdensarv har iflg. nærområdet fordele

Helt generelt mener 60% i nærområdet, at udnævnelsen indeholder flere fordele end ulemper. Dykker man nærmere ned i de enkelte kommuner er der ikke betydelige forskelle. Mellem 53-63% mener, at udnævnelsen giver flere eller mange flere fordele for deres område.

UNESCO har udnævnt Vadehavet til Verdensnaturarv.

Tror du, at udnævnelse af det danske Vadehav til Verdensnaturarv betyder flere fordele eller flere ulemper for dit område?

Her vises borgere i nærområdet, da de har fået formuleringen "for dit område"

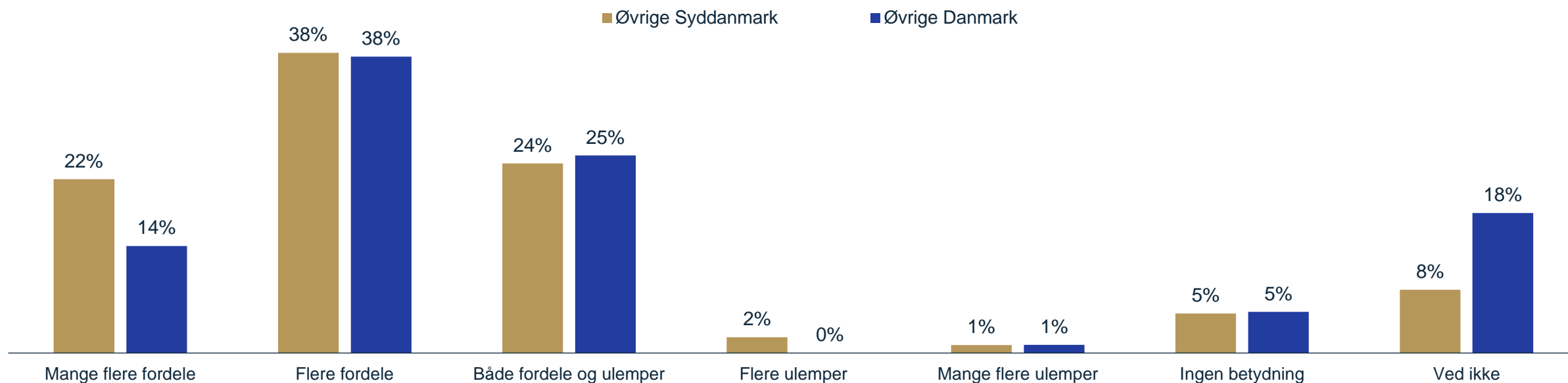
Også borgere uden for nærområdet mener, at udnævnelsen primært medfører fordele

Cirka 1 ud af 4 borgere i det øvrige Syddanmark, at udnævnelsen medfører mange flere fordele. For det øvrige Danmark er det 14%, der ytrer dette. Samtidig mener mere end hver anden, at det generelt medfører fordele frem for ulemper. Jo længere distancen bliver til Nationalpark Vadehavet, jo større usikkerhed er der også i svarene på dette spørgsmål. Fx ved 18% i det øvrige Danmark, hvorvidt det medfører fordele eller ulemper. For resten af Syddanmark er det kun 8%.

UNESCO har udnævnt Vadehavet til Verdensnaturarv.

Tror du, at udnævnelse af det danske Vadehav til Verdensnaturarv betyder flere fordele eller flere ulemper?

Her vises andelen af borgere i øvrige Syddanmark og øvrige Danmark, da kun de er tildelt dette spørgsmål

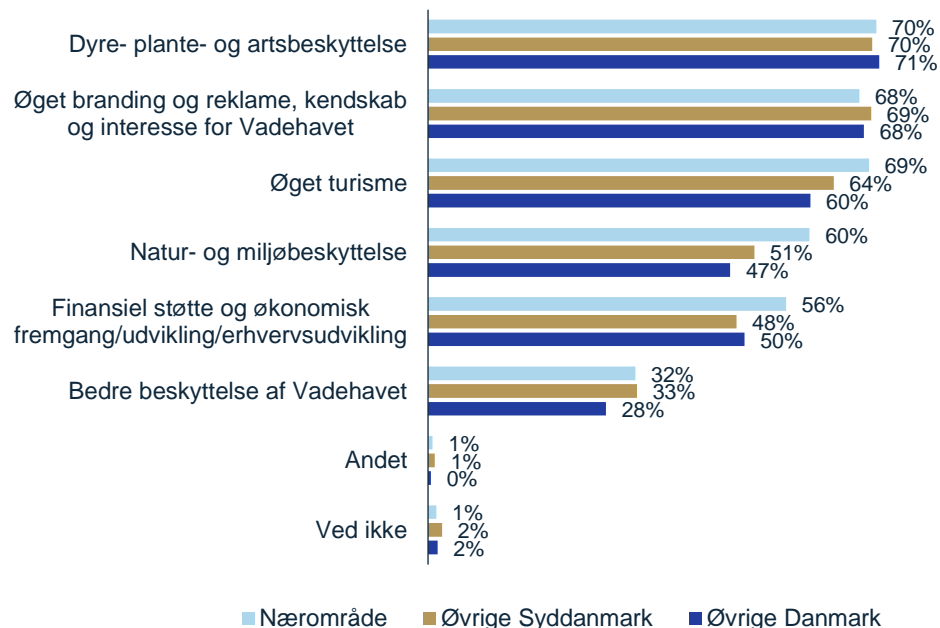

Udnævnelsen giver fordele i form af beskyttelse til området og øget kendskab og interesse, hvorimod ulemperne vil være restriktioner og for mange besøgende

Når det kommer til fordele er dyre-, plante- og artsbeskyttelse, øget branding og reklame og øget turisme de tre fordele flest borgere forventer, at udnævnelsen til Verdensarv vil have. Vedr. ulemperne er der flere forskelle på tværs af områderne. Nærområdet ser de øgede restriktioner og begrænsninger af landbrug som de primære trusler, hvorimod de øvrige områder bl.a. ser overturisme og dels restriktionerne som ulemper.

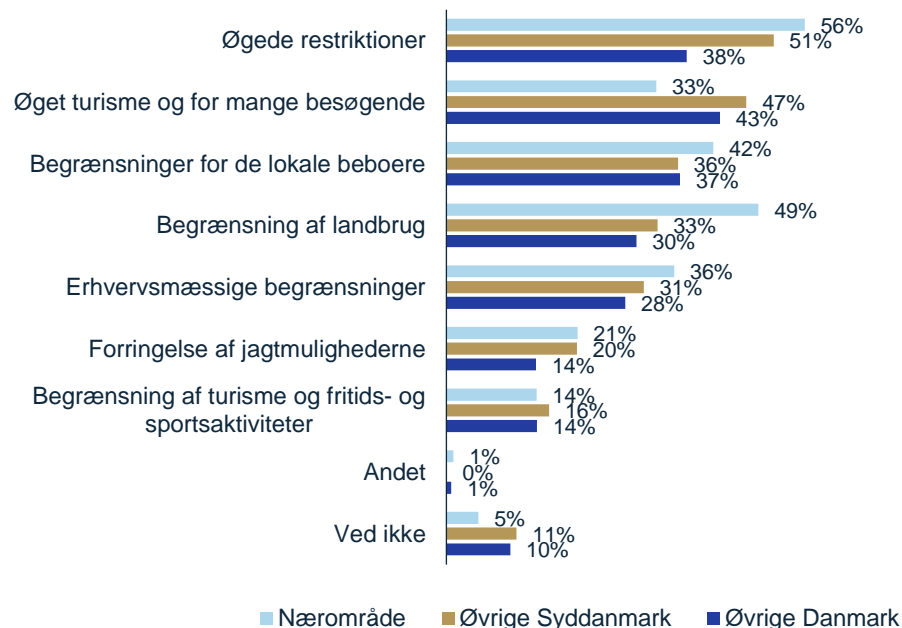
Hvilke fordele tror du, at udnævnelsen af det danske Vadehav til Verdensarv vil have?

Baseret på dem, der har mener, at udnævnelsen til Verdensarv vil give flere fordele

Hvilke ulemper tror du, at udnævnelsen af det danske Vadehav til Verdensarv vil have?

Baseret på dem, der har mener, at udnævnelsen til Verdensarv vil give flere ulemper

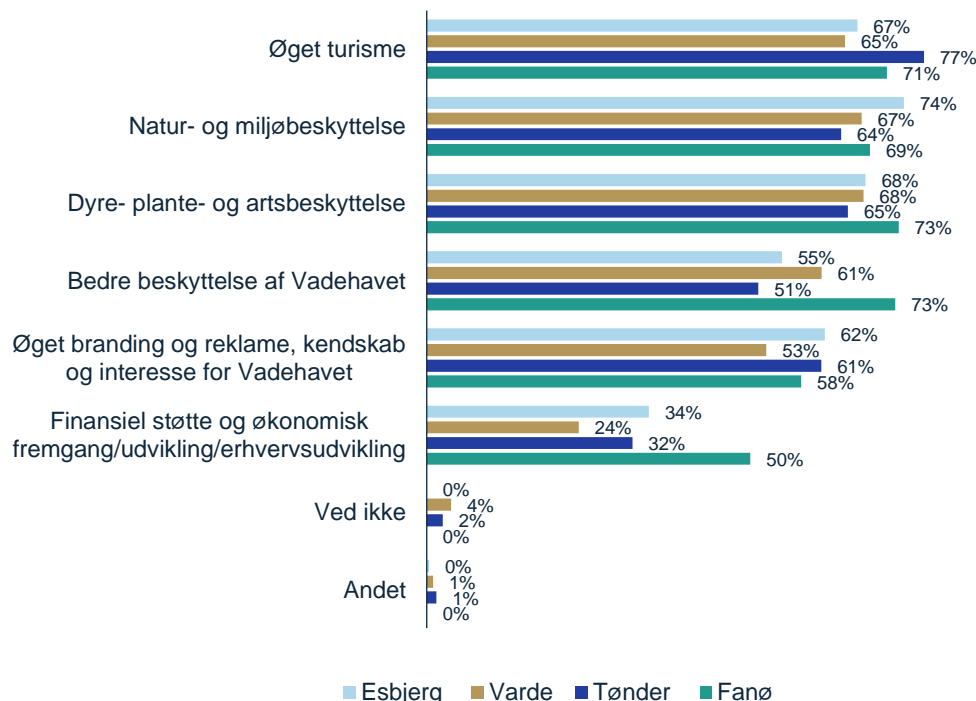

Lokalt, er der enighed omkring fordelene, mens ulemperne deler vandene

Opdelt på kommuner er borgerne i nærområdet enige i relation til de enkelte fordele. Særligt Fanø mener, at udnævnelsen giver bedre beskyttelse af Vadehavet og i højere grad mulighed for finansiel støtte, økonomisk fremgang og erhvervsudvikling. Borgere på Fanø og i Varde kan have bekymring for overturisme, hvorimod borgerne i Esbjerg Kommune ser begrænsninger for de lokale beboere samtidig med, at Tønder primært ser begrænsninger for landbruget.

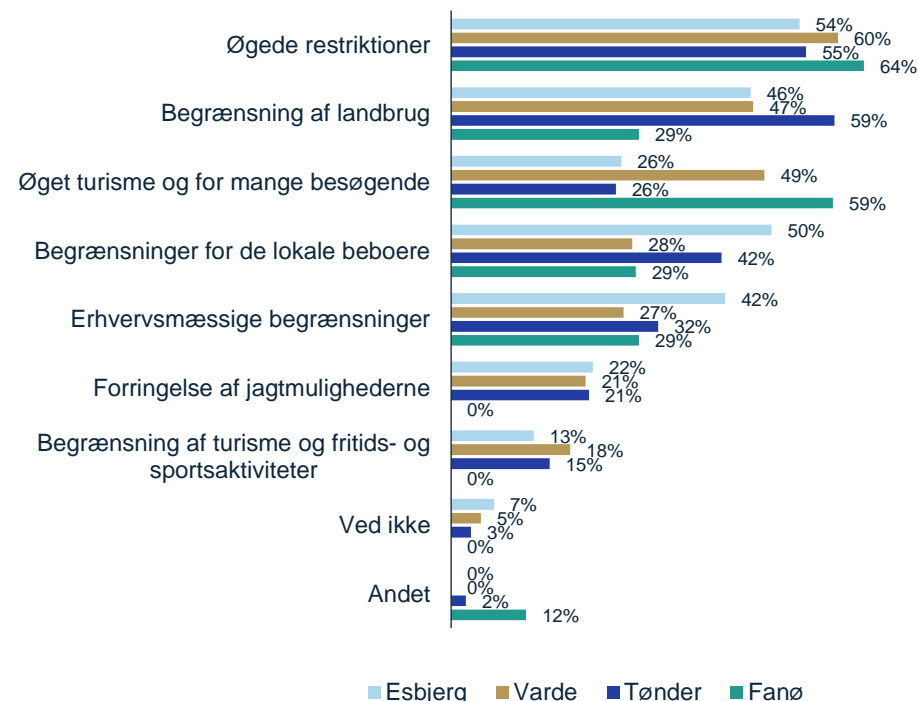
Hvilke fordele tror du, at udnævnelsen af det danske Vadehav til Verdensarv vil have?

Baseret på dem, der mener, at udnævnelsen til Verdensarv vil give flere fordele

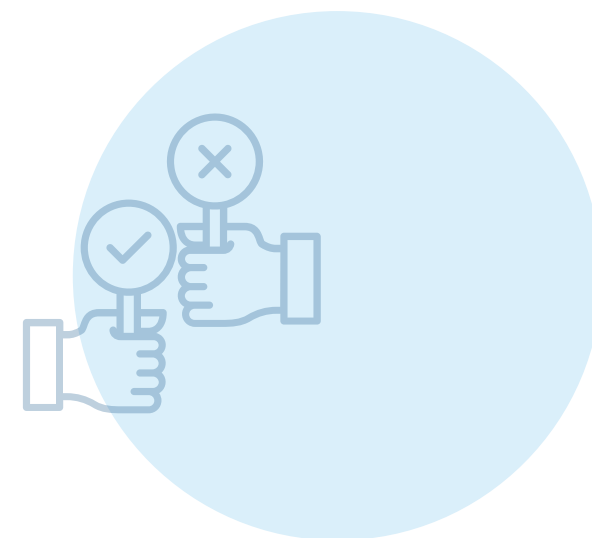
Hvilke ulemper tror du, at udnævnelsen af det danske Vadehav til Verdensarv vil have?

Baseret på dem, der mener, at udnævnelsen til Verdensarv vil give flere ulemper

Nationalparkens fremtid

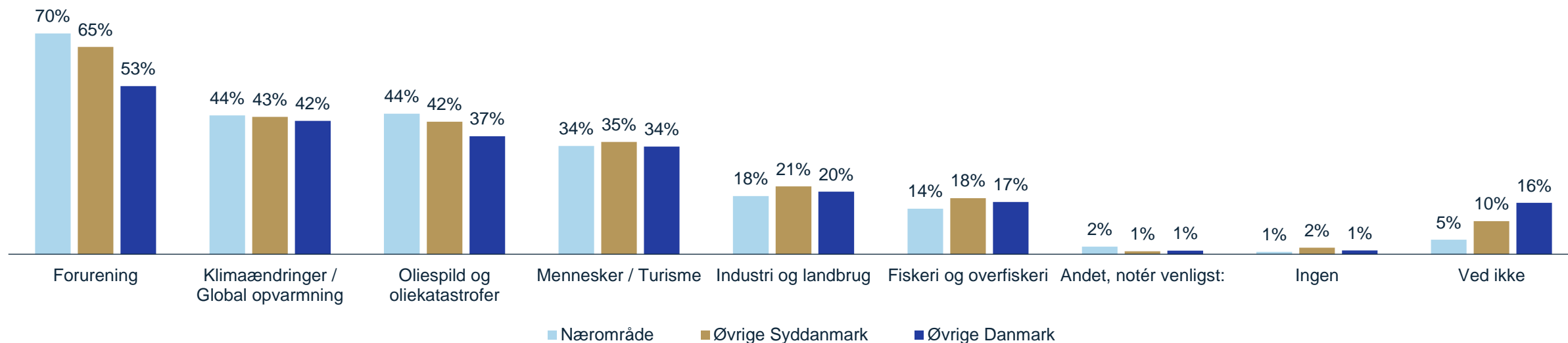
Afsnittet omhandler de trusler, der kan være mod Nationalparken samt parkens fremtidig eksistens

Forurening og klimaændringer som de største trusler mod Nationalparken

På tværs af geografiske områder er der enighed om, at forurening er den største trussel mod Vadehavet. I samme boldgade er klimaændringer og oliespild de næststørste trusler mod området. Færrest mener, at fiskeri og overfiskeri er den primære trussel mod Nationalparkens eksistens. Holdningerne til truslerne mod Vadehavet er stort set ens for lokalbefolkningen og resten af landets befolkning.

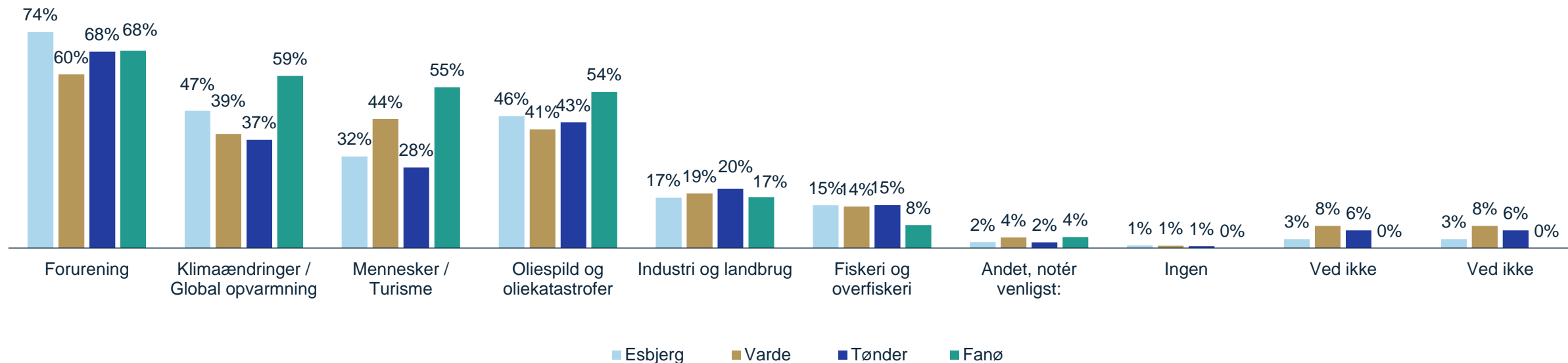
Hvad er efter din mening den største trussel mod Vadehavet?

Samme trusler på det lokale niveau

Forurening og klimaændringer opfattes også som den største trussel blandt borgerne i de fire kommuner i nærområdet. Også her er fiskeri og overfiskeri det, som færrest mener er en trussel mod Vadehavet. Særligt borgere lokaliseret på Fanø mener, at global opvarmning og antallet af mennesker potentielt kan udføre en trussel mod området.

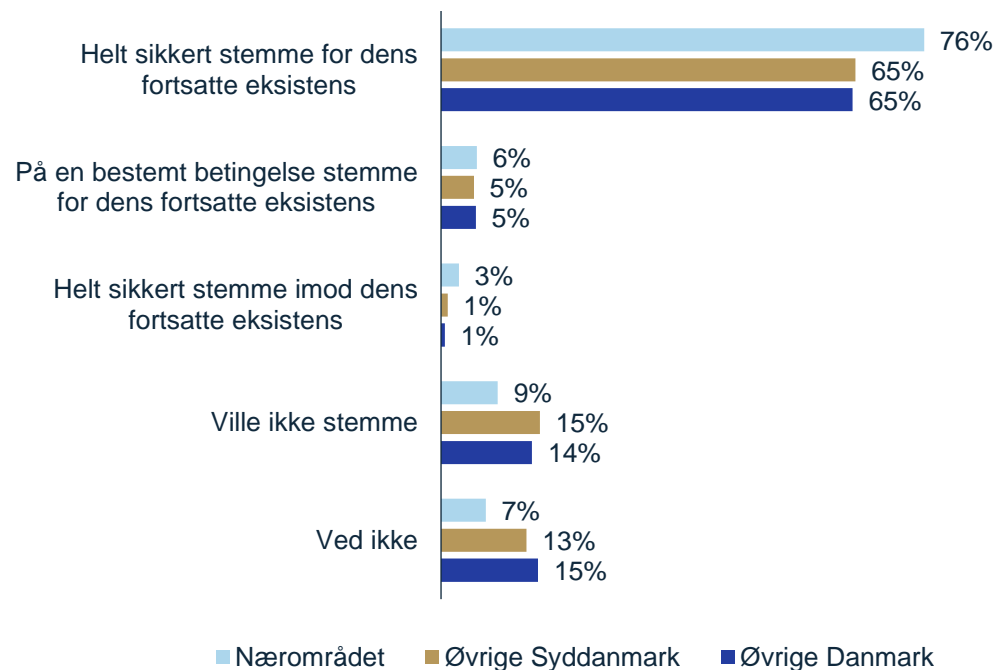
Hvad er efter din mening den største trussel mod Vadehavet?

Stor opbakning til Nationalparkens fremtidige eksistens

Langt størstedelen af danskerne vil stemme for Nationalpark Vadehavets fortsatte eksistens. Andelen er kun en anelse højere i lokalområdet end de øvrige geografiske områder. Det tyder altså på, at der er bred opbakning til Nationalparken. Dog er det værd at bemærke, at lidt under en tredjedel i hhv. øvrige Syddanmark og øvrige Danmark har svaret "ved ikke" eller, at de ikke ville stemme. En god andel har således svært ved at forholde sig til Nationalparkens fremtid.

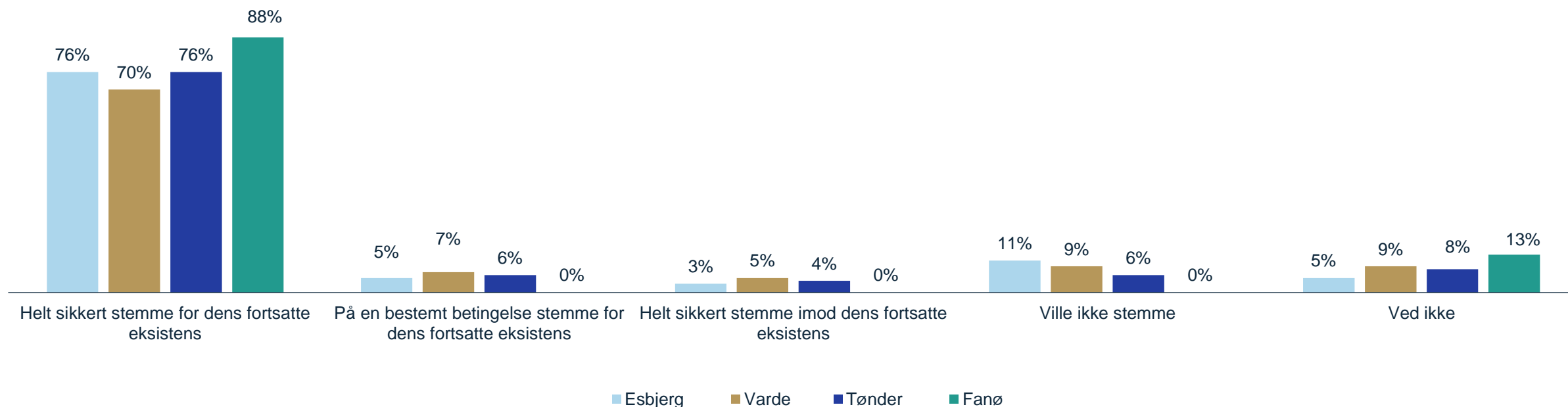
Hvis der f.eks. næste søndag skulle stemmes om den fortsatte eksistens af Nationalpark Vadehavet, hvilket af følgende ville du så gøre?

Stor enighed om Nationalparkens fortsatte eksistens i nærområdet

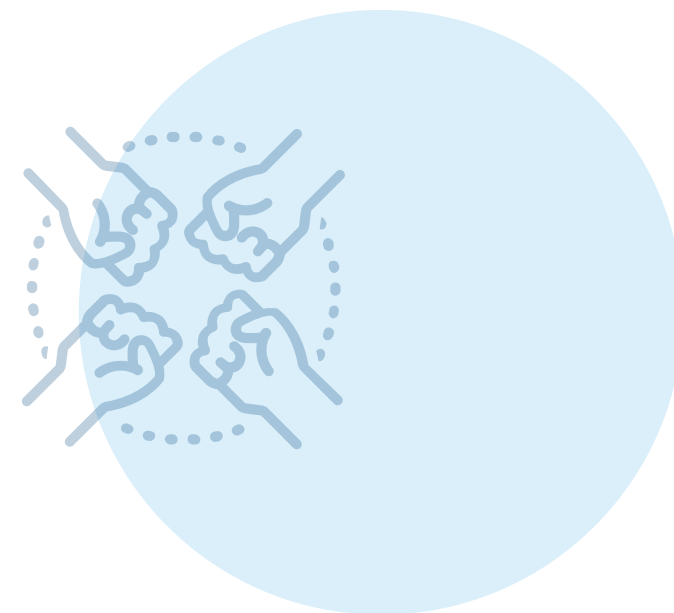
Borgerne i de fire kommuner i nærområdet er generelt enige om, at de vil stemme for Nationalparkens fortsatte eksistens. Mellem 70% og 88% vil stemme for Nationalpark Vadehavet, hvis der var en afstemning i nærmeste fremtid. Kun meget få vil stemme imod, og der er ligeså kun højst 1 ud af 10, som ikke ville stemme. Det tyder altså på, at de fleste lokale har en positiv holdning til Nationalparkens fremtid.

Hvis der f.eks. næste søndag skulle stemmes om den fortsatte eksistens af Nationalpark Vadehavet, hvilket af følgende ville du så gøre?

Frivilligt arbejde

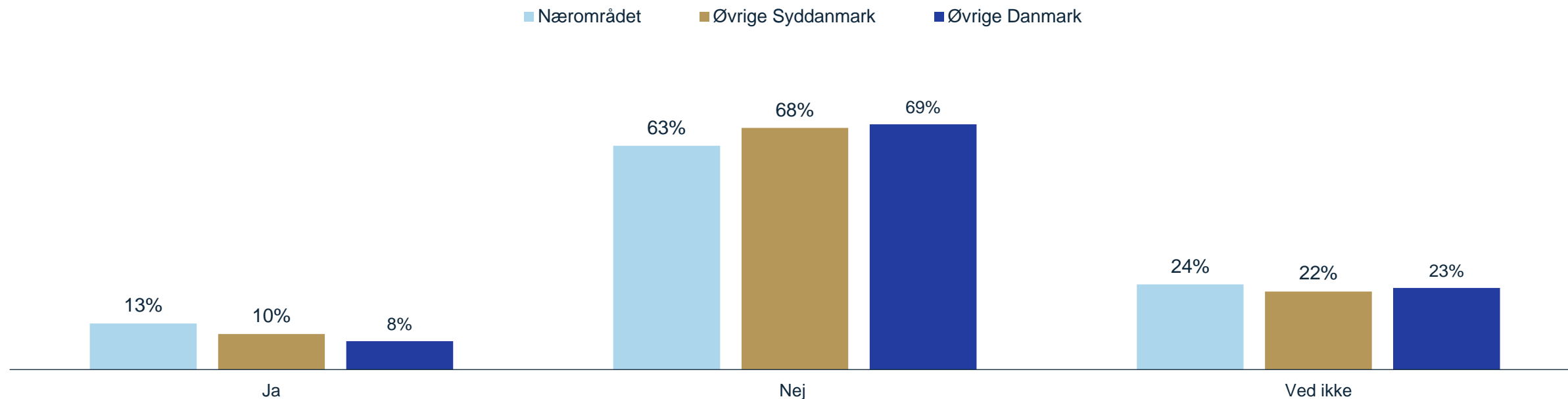
Dette afsnit afdækker borgernes villighed til at agere som frivillige i forbindelse med Nationalpark Vadehavet

Kun en mindre andel vil være interesseret i at bidrage til nationalparkens udvikling igennem frivilligt arbejde

Helt generelt er der en relativ lille andel, der ønsker at bidrage til området udvikling ved fx at gå ind med en frivillig arbejdsindsats. Rekrutteringsgrundlaget for frivilligt arbejde ligger primært i nærområdet, hvor 13% vil være interesserede i at bidrage til parkens udvikling ved at lægge en frivillig arbejdsindsats. Dette gør sig kun gældende for hhv. 10- og 8% af befolkningen i det øvrige Syddanmark og øvrige Danmark.

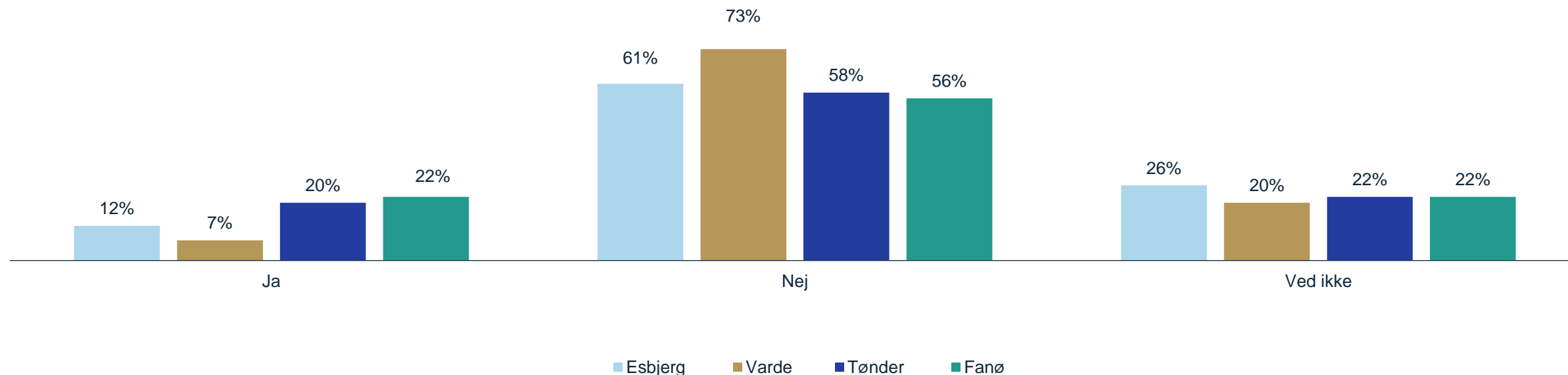
Ville du være interesseret i at bidrage til nationalparkens udvikling ved at gå ind med en frivillig arbejdsindsats?

Særligt borgere i Tønder og på Fanø vil være villige til at bidrage med frivilligt arbejde

Borgere i Tønder og Fanø Kommune er en smule mere tilbøjelige til at indgå i et frivilligt arbejde end borgere i Varde og Esbjerg Kommune. Andelen der er interesseret i at deltage i bestemte aktiviteter svinger en smule mellem kommunerne.

Ville du være interesseret i at bidrage til nationalparkens udvikling ved at gå ind med en frivillig arbejdsindsats?

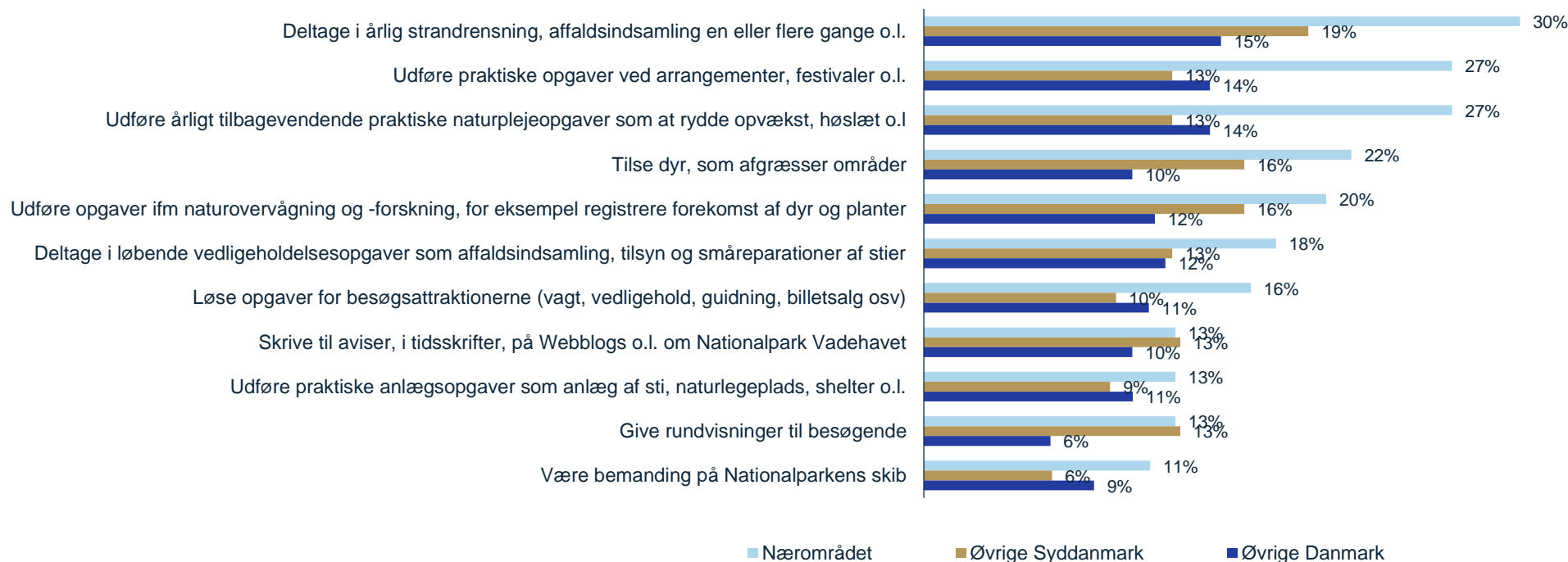

Årlige strandrensninger og affaldsindsamlinger samt opgaver af praktisk karakter er de indsatser, borgerne i højest grad vil bidrage med

På tværs af befolkningen ligger rekrutteringsgrundlaget på 8%. Der er (naturligt) forskel på hvilken indsats, de enkelte områder ønsker at bidrage med i at bevare og udvikle Nationalpark Vadehavet. Særligt nærområdet vil deltage i årlige strandrensninger og affaldsindsamlinger samt udføre praktiske opgaver ifm. arrangementer, festivaler samt naturplejeopgaver som fx at rydde op.

Frivillig indsats

Her vises andelen, der er interesseret eller ikke ved, om de vil bidrage med en frivillig indsats

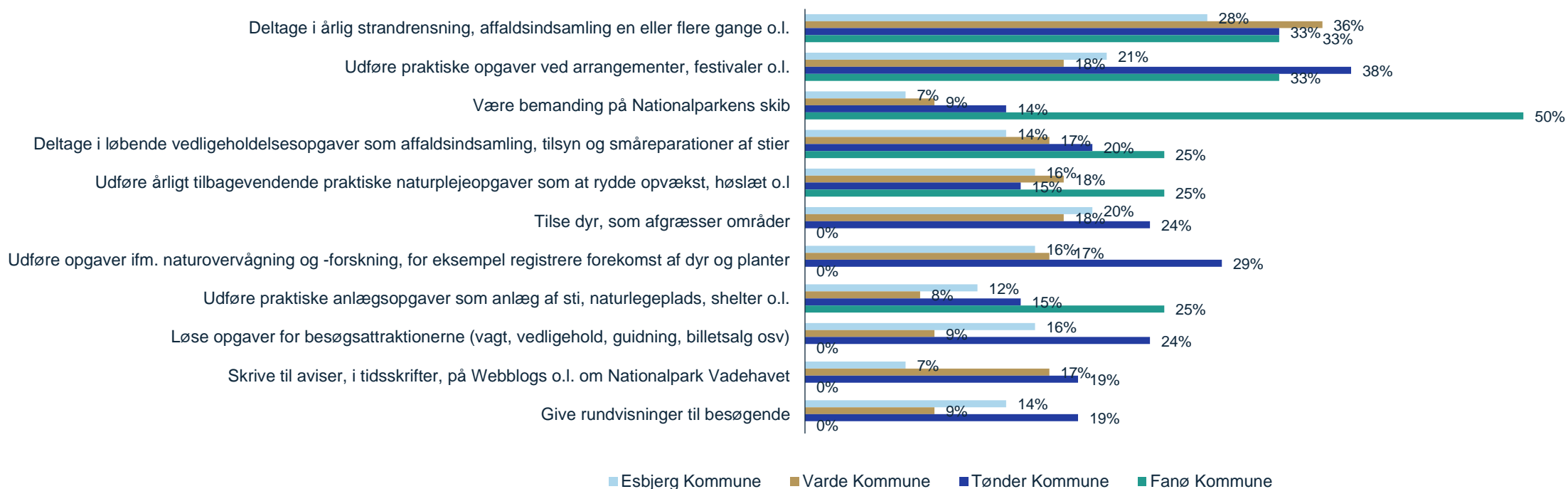

Hvilket frivilligt arbejde der foretrækkes, varierer på tværs af kommunerne

På tværs af kommunerne i nærområdet er der forskel på hvilken indsats, de potentielt ville være interesseret. Borgere i Fanø Kommune vil gerne være bemanning på Nationalparkens skib, borgere i Tønder Kommune vil i højere grad udføre praktiske opgaver ved arrangementer og festivaler samt udføre opgaver ifm. naturovervågning og –forskning, hvorimod borgere i Varde og Esbjerg Kommune helst vil deltage i årlige strandrensninger og affaldsindsamlinger.

Frivillig indsats

Her vises andelen, der er interesseret eller ikke ved, om de vil bidrage med en frivillig indsats

Sektion 2: Udvikling over tid fra 2013 til 2020

Kendskab og brug

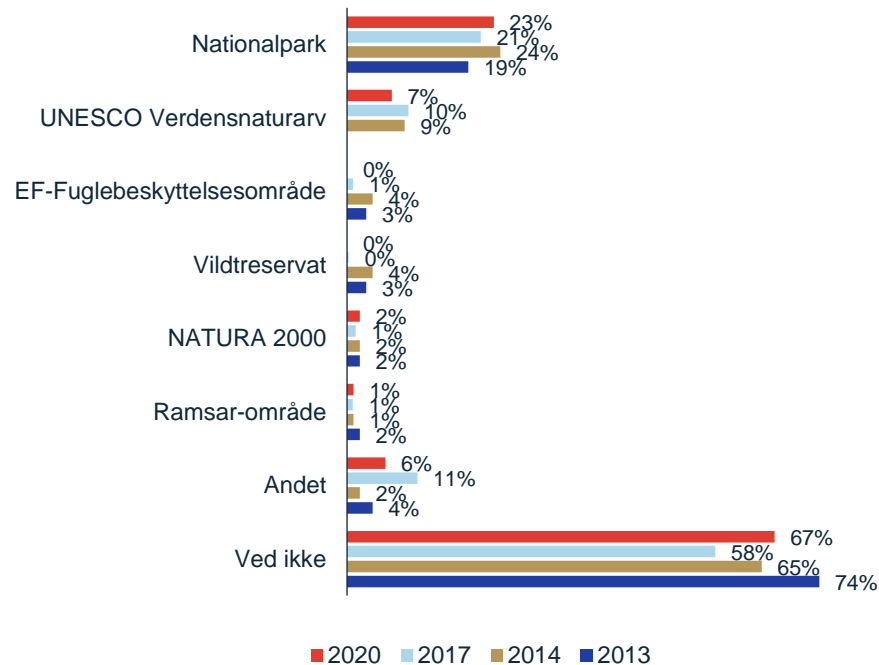
Afsnittet omhandler borgernes kendskab til Nationalpark Vadehavet samt deres benyttelse af parken og de tilhørende udstillinger og attraktioner

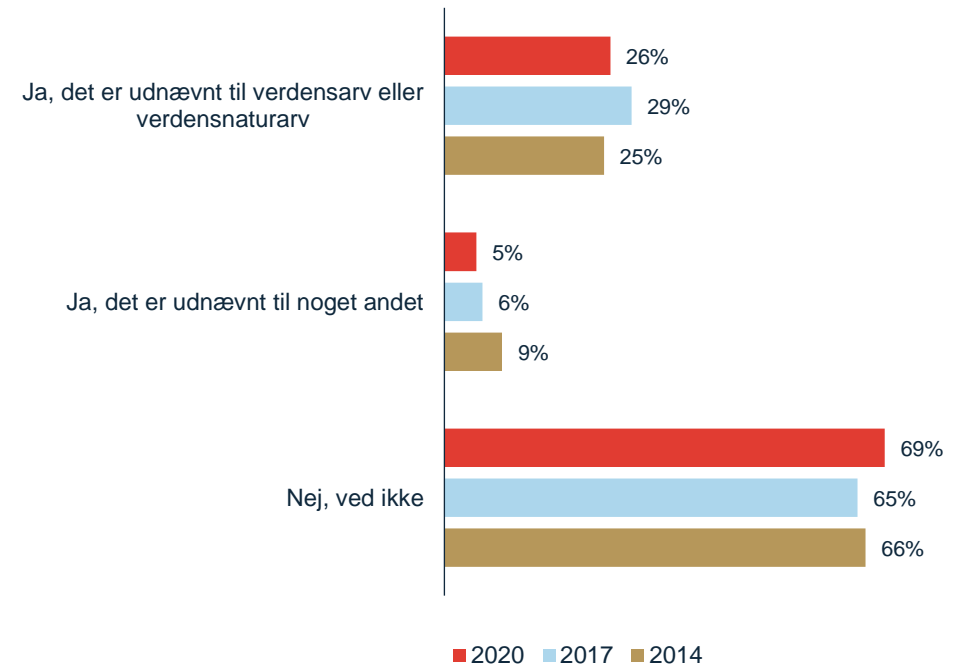
Kendskabet til betegnelserne for den danske del af Vadehavet er på samme niveau som i 2017

Andelen der kan huske, at den danske del af Vadehavet kaldes Nationalpark er stort set den samme som i 2017. Andelen som svarer 'Ved ikke' er dog steget siden 2017 men samlet set faldet siden 2013. Der er heller ikke sket særlig stor udvikling i andelen som kan huske, at Vadehavet i 2014 blev udnævnt til Verdensarv.

Kender du en eller flere af betegnelserne/benævnelserne for den danske del af Vadehavet?

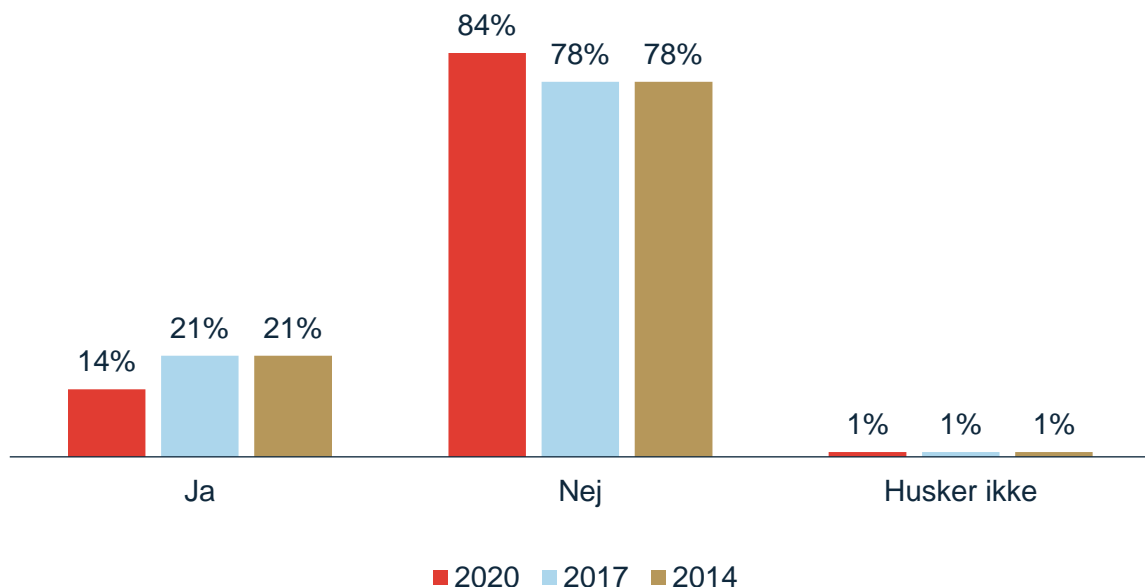
I 2014 udnævnte UNESCO Vadehavet ved en særlig status. Ved du hvad denne status hedder?

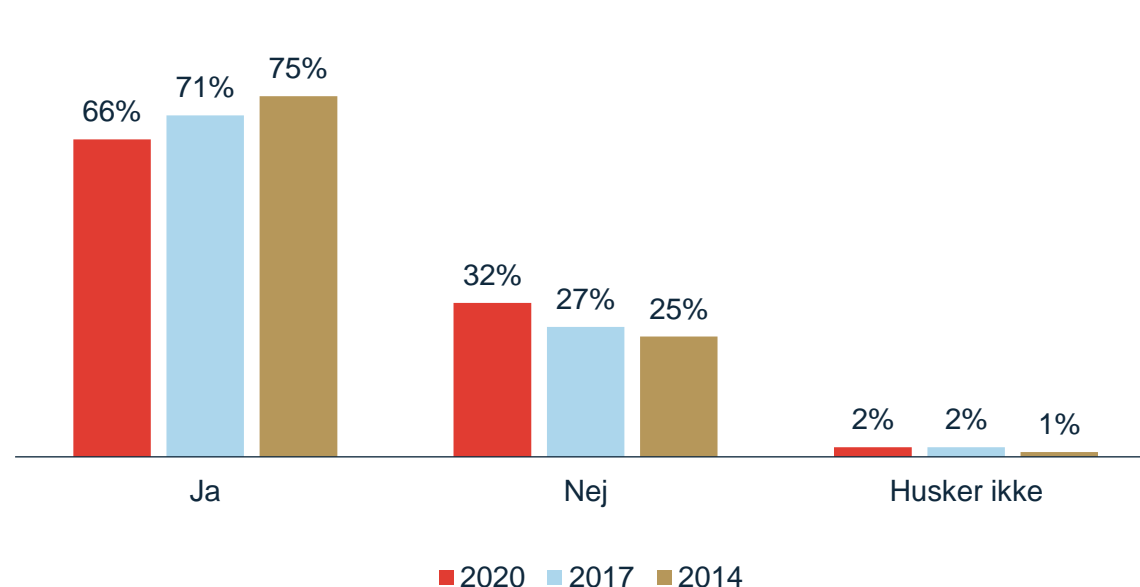
Andelen af borgere i nærområdet, der har taget en tur i Vadehavet med eller uden en guide/naturvejleder, er faldet siden 2014

Set over tid er der en negativ udvikling i andelen af borgere i nærområdet, der har deltaget på en guidet tur i Vadehavet. 14% har inden for de sidste tre år deltaget på sådan en tur, hvor det var 21% i 2017 og 2014. Andelen, der er taget på tur uden guide er blevet en lille smule mindre. Hvor 71% tog på tur på egen hånd i 2017 er dette gældende for 66% i 2020.

Har du inden for de sidste 3 år deltaget i en tur i Vadehavet med guide eller naturvejleder?

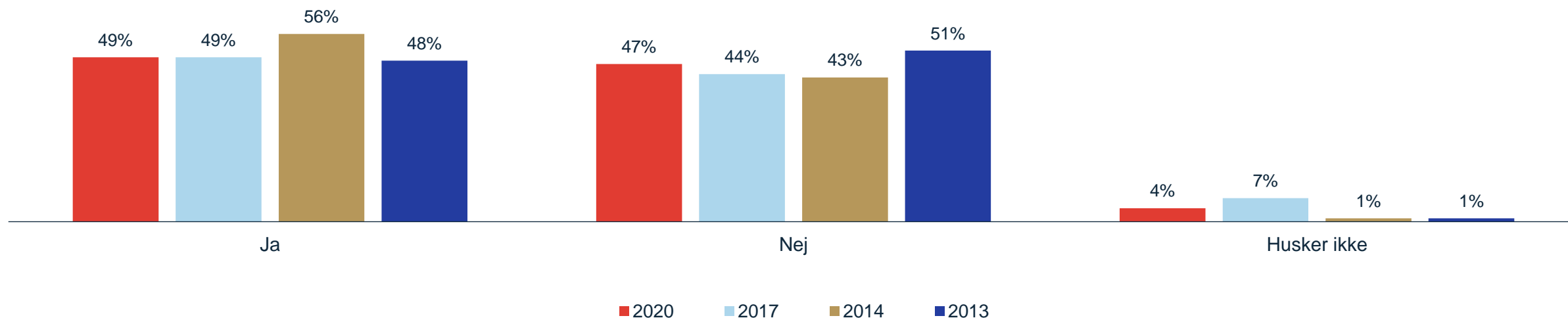
Har du inden for de sidste 3 år taget på tur i Vadehavet på egen hånd – dvs. uden guide eller naturvejleder?

Andelen, der har besøgt en udstilling eller attraktion om Vadehavet er uforandret siden 2017

Halvdelen af borgerne i nærområdet har inden for de sidste 5 år besøgt en udstilling eller attraktion om Vadehavet. Fra 2013 til 2014 steg andelen til lidt over halvdelen, men er i 2017 faldet til samme niveau som i 2013. Denne andel holdes på samme niveau i 2020.

Har du inden for de sidste 5 år besøgt en udstilling eller attraktion om Vadehavet?

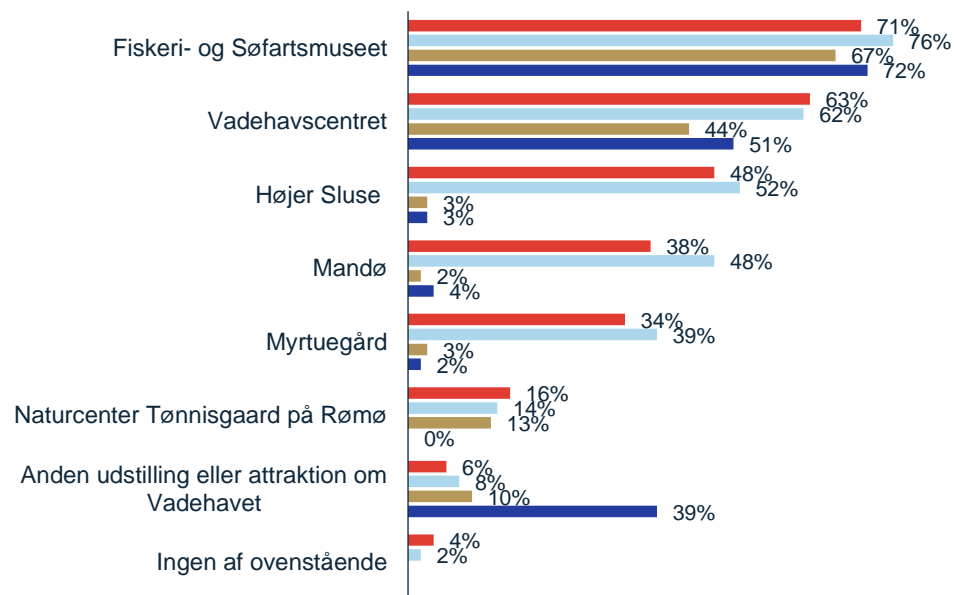

De enkelte attraktioner har oplevet en lille nedgang med undtagelse af Vadehavscentret

Generelt har de enkelte udstillinger og attraktioner oplevet et fald i besøg siden 2017 med undtagelse af Vadehavscentret. Her er der en lille andel, der i højere grad har besøgt attraktionen. Dog har fx Højer Sluse, Mandø og Myrtuegård stadigvæk oplevet en betydelig fremgang siden 2013.

Har du besøgt en eller flere af følgende attraktioner eller udstillinger om Vadehavet?

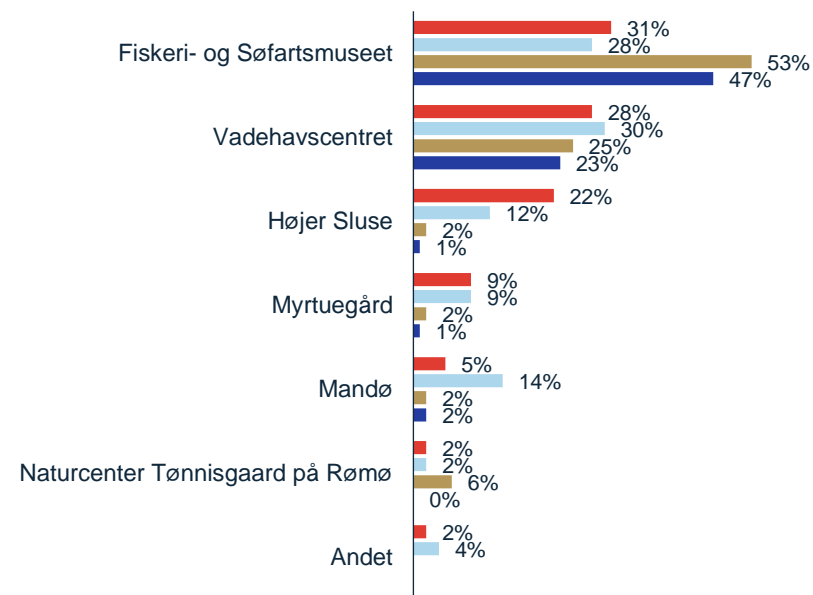
Her vises andelen der har besøgt en attraktion. Der er kun spurgt til Højer Sluse men svarene indikerer, at der både svares for Højer Sluse og Vidåslusen

■ 2020 ■ 2017 ■ 2014 ■ 2013

Hvilken attraktion eller udstilling om Vadehavet har du senest besøgt?

Her vises andelen der har besøgt en attraktion. Der er kun spurgt til Højer Sluse men svarene indikerer, at der både svares for Højer Sluse og Vidåslusen

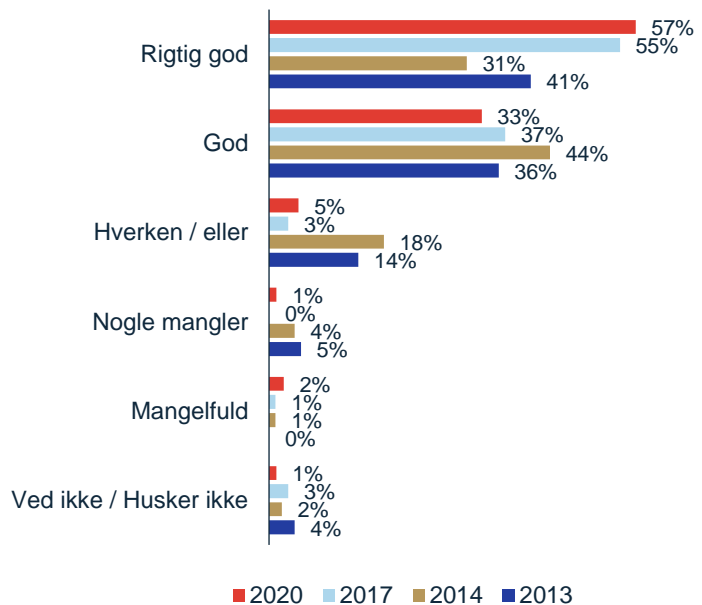
■ 2020 ■ 2017 ■ 2014 ■ 2013

Besøgene betegnes som gode, mens sandsynligheden for fremtidige besøg er faldende

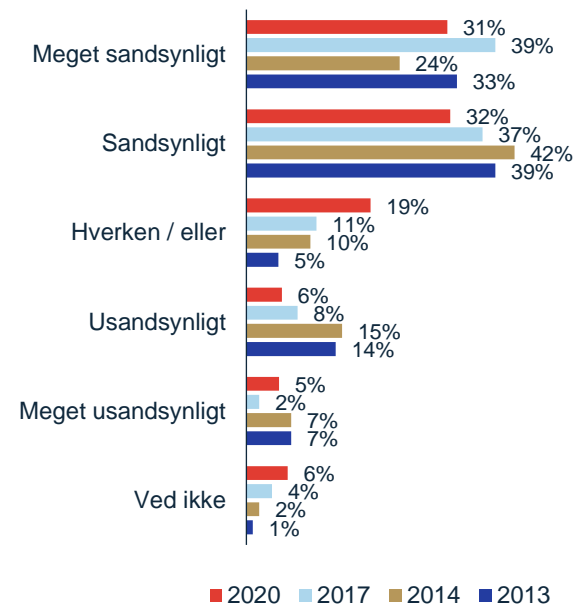
Overordnet set er der stor tilfredshed med udstillingerne og attraktionerne om Vadehavet. Andelen af borgere, der oplever udstillingerne som rigtig gode er steget fra 31% i 2014 til 57% i 2020. Samlet set oplevede 90% udstillingerne som gode eller rigtig gode i 2020, mens dette tal i 2014 var 75%. Dog er sandsynligheden for at borgerne fremadrettet vil besøge en udstilling om Vadehavet faldet fra 76% til 63% siden 2017.

Hvad synes du om den seneste udstilling eller attraktion om Vadehavet, som du har besøgt?

Baseret på den andel af borgere i nærområdet, der har besøgt en udstilling eller attraktion. Konklusionerne antages derfor med forsigtighed grundet en lille stikprøvestørrelse.

Er det sandsynligt eller usandsynligt, at du inden for de næste par år vil besøge en udstilling om Vadehavet?

Holdninger til nationalparken

Dette afsnit dækker spørgsmål om betydningen af titlen
som nationalpark samt fordele og ulemper ved dette

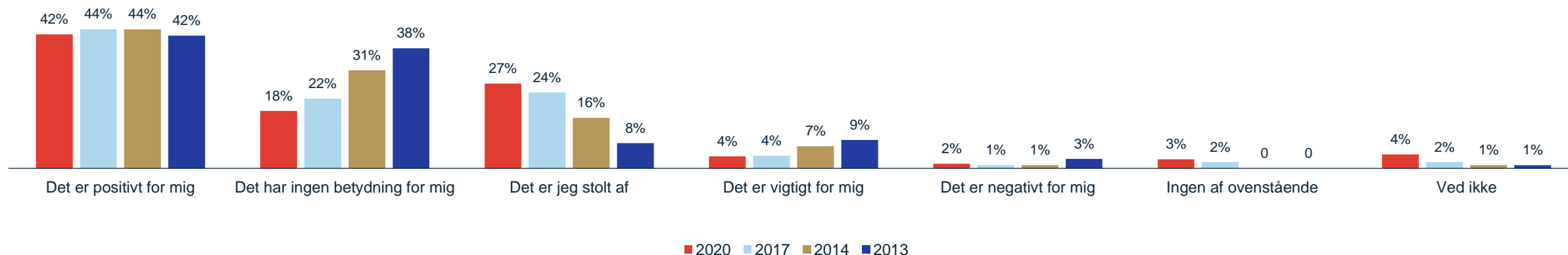

Stadig flere borgere er stolte af nationalparken, og fortsat færre siger, at området ingen betydning har for dem

Ligesom i 2017 synes knap halvdelen af borgerne i nærområdet, at det er positivt, at have en nationalpark lige uden for døren. Til gengæld er andelen, der er stolte af det øget fra 8% i 2013 til 27% i 2020. Samtidig er andelen, der siger, at det ikke har nogen betydning for dem faldet fra 38% til 18%.

Hvilken af følgende betydninger har det først og fremmest for dig at have en nationalpark lige uden for din dør?

Her vises borgere i nærområdet, da de har fået formuleringen "lige uden for din dør"

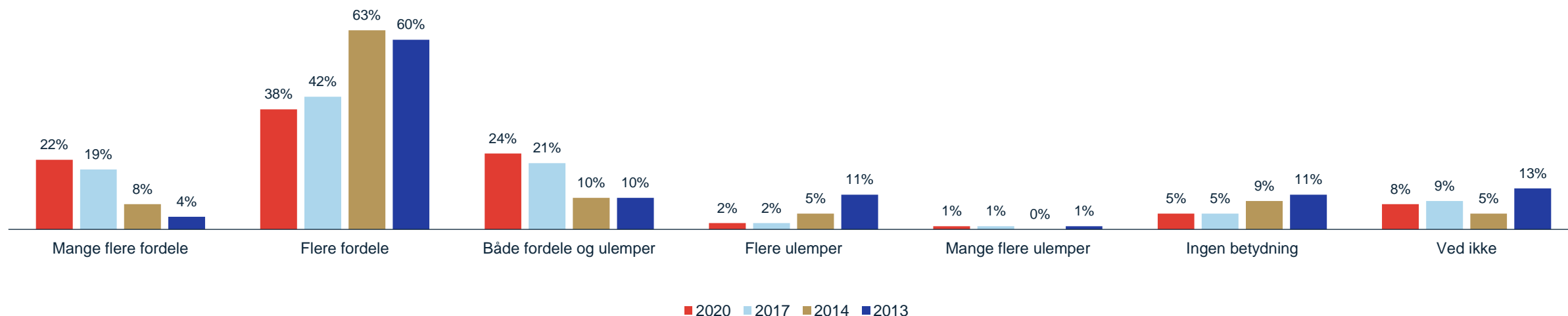

Holdningen til konsekvenserne af udnævnelsen er generelt blevet mere positive siden 2013

I forhold til 2013 hvor 4% mente, at der var mange flere fordele forbundet med udnævnelsen til Verdensarv, er dette tal i 2020 oppe på 22%. Samtidig er andelen, der mener, at udnævnelsen medfører både fordele og ulemper øget fra 10% til 24%. Og andelen, der mener, at det medfører flere ulemper faldet fra 11% til 2%. Således tyder det på, at holdningen til konsekvenserne af udnævnelsen generelt er blevet en smule mere positiv siden 2013.

Tror du, at udnævnelse af det danske Vadehav til Verdensarv betyder flere fordele eller flere ulemper for dit område?

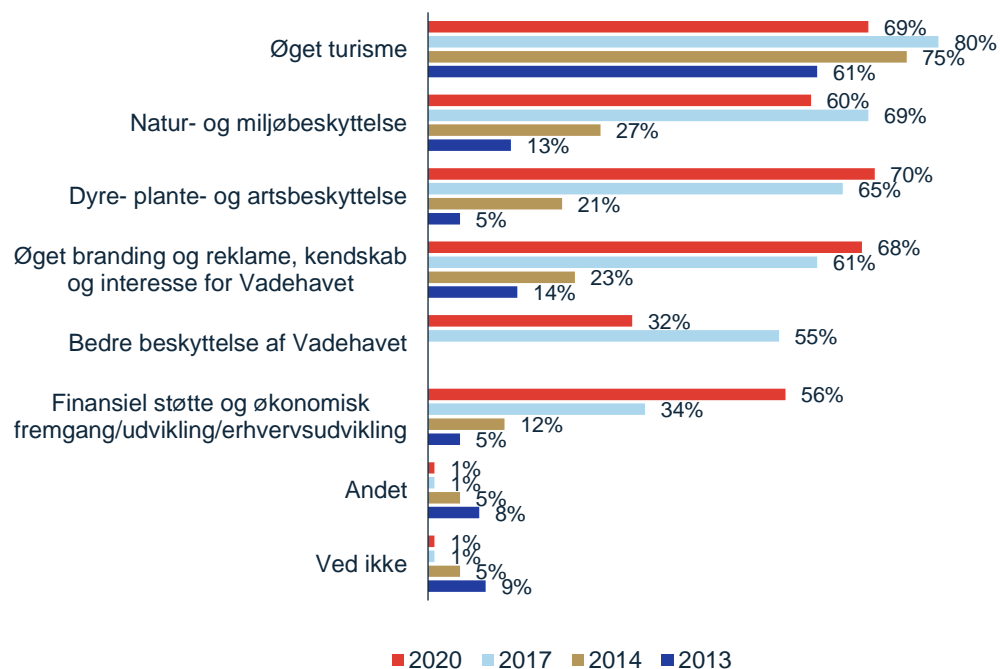
Her vises borgere i nærområdet, da de har fået formuleringen "for dit område"

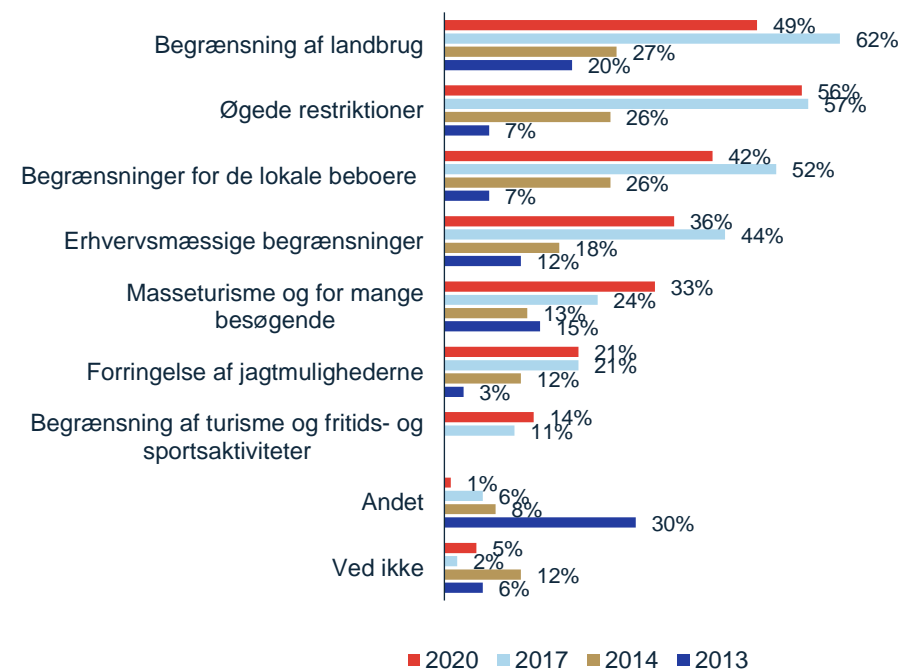
Flere ser fordele ifm. udnævnelsen og der er færre borgere, der tilkendegiver dets ulemper

Øget turisme er ikke længere den største forventede fordel ved udnævnelsen, som det også var i 2017, 2014 og 2013. Det er derimod muligheden for at beskytte dyr, planter og arter. Særligt ses en stigning vedr. den finansielle støtte og økonomiske fremgang. Denne er gået fra 34% til 56%. Forventningerne til mange af de andre fordele er steget betydeligt siden 2014, hvilket kan skyldes forskelle i spørgemetoden på tværs af undersøgelsen. Helt generelt er der færre andele af borgerne, der tilkendegiver andelen af ulemper ifm. udnævnelsen. Sammenlignet med 2017 er begrænsning af landbrug, øgede restriktioner og begrænsninger for de lokale beboere de ulemper, som flest forbinder med Vadehavet som Verdensarv.

Hvilke fordele tror du, at udnævnelsen af det danske Vadehav til Verdensarv vil have?

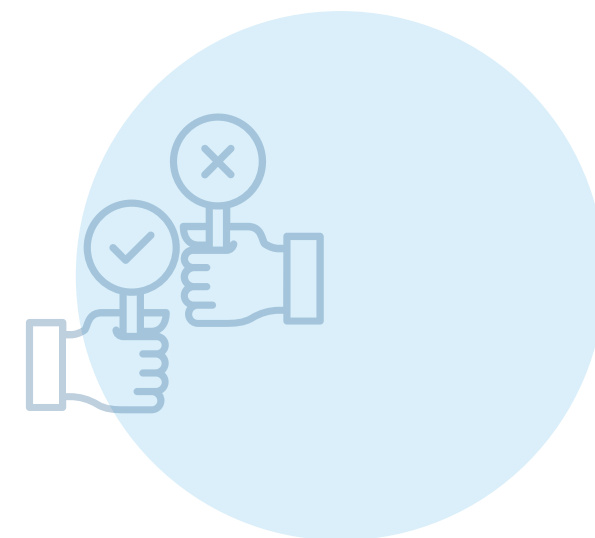

Hvilke ulemper tror du, at udnævnelsen af det danske Vadehav til Verdensarv vil have?

Nationalparkens fremtid

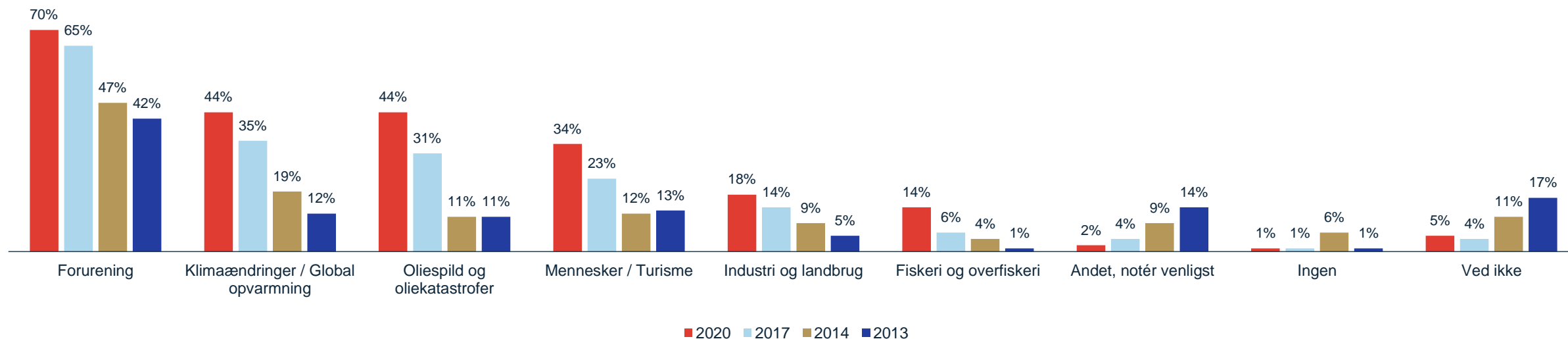
Afsnittet omhandler de trusler, der kan være mod Nationalparken samt parkens fremtidig eksistens

Forurening er fortsat den største trussel mod Nationalparken set over tid

Siden 2013 er borgerne i nærområdet generelt blevet mere bekymrede for samtlige trusler mod Vadehavet. Forurening vurderes stadigvæk som den største trussel mod Vadehavet af flest borgere (70%). Samtidig er andelen af borgere, der har nævnt klimaændringer, oliespild/olie katastrofer samt overturisme steget siden 2017.

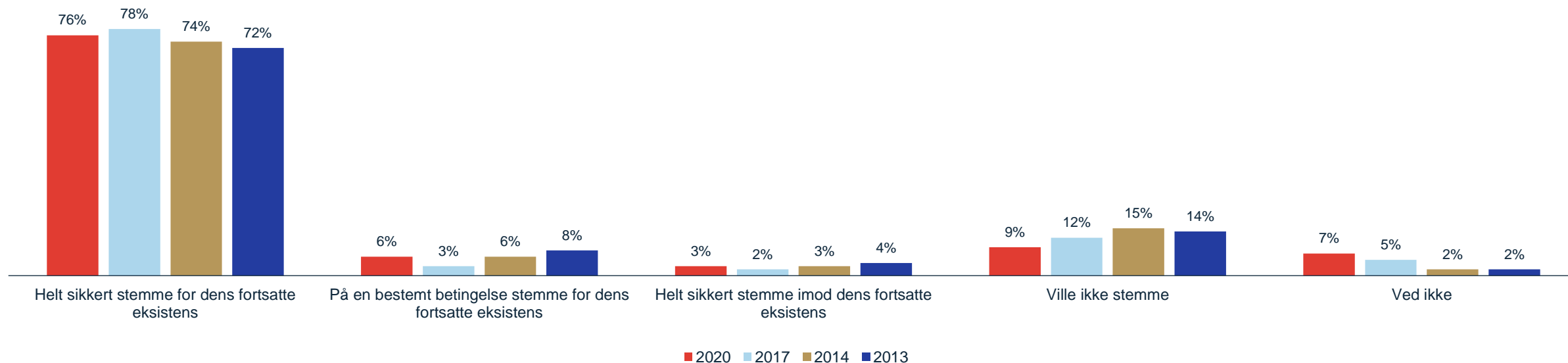
Hvad er efter din mening den største trussel mod Vadehavet?

3 ud af 4 vil fortsat stemme for dens eksistens

Andelen, der vil stemme for Nationalparkens fremtidige eksistens er faldet en anelse fra 78% i 2017 til 76% i 2020. Det er dog stadigvæk en stigning set i relation til 2013. Samtidig er andelen, der vil stemme på en bestemt betingelse tilbage på niveauet fra 2014, mens nu kun 9% ikke vil stemme, hvilket er det laveste niveau siden 2013.

Hvis der f.eks. næste søndag skulle stemmes om den fortsatte eksistens af Nationalpark Vadehavet, hvilket af følgende ville du så gøre?

Epinion Aarhus

Hack Kampmanns Plads 1-3
8000 Aarhus C
Denmark
T: +45 87 30 95 00
E: aarhus@epinionglobal.com

Epinion Brussel

Brussel nationaal bus 25
1930 Zaventem
Belgium
E: contact@epinionglobal.com

Epinion Copenhagen

Ryesgade 3F
2200 Copenhagen N
Denmark
T: +45 87 30 95 00
E: copenhagen@epinionglobal.com

Epinion Hamburg

Ericusspitze 4
20457 Hamburg
Germany
T: +43 (0)699 13180416
E: hamburg@epinionglobal.com

Epinion London

D'albiac house (room 1015-1017)
Cromer road, Heathrow central area
Hounslow, tw6 1sd
T: +44 (0) 7970 020793
E: london@epinionglobal.com

Epinion Malmö

Adelgatan 5
21122 Malmö
Sweden
E: contact@epinionglobal.com

Epinion Singapore

60 Paya lebar road
#08-43 Paya lebar square
Singapore
E: contact@epinionglobal.com

Epinion Stockholm

Terminal 4 plan 4
Office no. 4309B
19045 Stockholm/Arlanda
Sweden
E: contact@epinionglobal.com

Epinion Vienna

Hainburgerstrasse 20/7
1030 Kefnna
Austria
T: +43 (0)699 13180416
E: kefnna@epinionglobal.com

Epinion Vietnam

11th fl, Dinh le building,
1 Dinh le, Dist. 4, Hcmc
Vietnam
T: +84 28 38 26 89 89
E: hcmc@epinionglobal.com